

У НОМЕР:

№ 112 (4362)

П'ЯТНИЦЯ, 13 ЧЕРВНЯ 2008 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Севастополю — 225!

**Кабмін ухвалив
держпрограму
зняття з
експлуатації
ЧАЕС
та перетворення
об'єкту
«Укриття»
на екологічно
безпечну систему**

За словами міністра з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Володимира Шандри, програму розроблено як законопроект і найближчим часом буде передано на затвердження Верховній Раді.

Процес зняття ЧАЕС із експлуатації триватиме кілька десятиліть, а запропонована програма визначає основні його етапи та необхідні заходи на найближчі п'ять років. Глава МНС акцентував увагу на необхідності її своєчасного фінансування, повідомляє УНІАН. Інакше збільшиться тривалість припинення експлуатації, і, як наслідок, знадобляться додаткові кошти на подальшу підтримку блоків Чорнобильської АЕС і об'єкта «Укриття» у безпечному стані. Прийняття цього закону вирішить і проблеми міста Славутич, де мешкають працівники ЧАЕС. Зокрема, передбачається подальший розвиток міської інфраструктури та житлового будівництва, покращення умов для збереження кваліфікованих кадрів ЧАЕС, створення нових робочих місць для працевлаштування персоналу, що звільняється, забезпечення соціальних виплат і гарантій працівникам атомної станції.

Уже завтра севастопольці відзначать день народження рідного міста, яке з кожним роком дедалі більше набуває рис європейського мегаполіса. А напередодні святкування 225-ї річниці в загальну картину сучасного міста додали черговий штрих. Річ у тому, що на в'їзді в Севастополь з боку Інкермана в урочистій обстановці відкрили відреставровану арку, споруджену в ознаменування двохсотліття з дня заснування міста (**на знімку**). Крім самої арки, на реставрацію якої витратили більш як півтора мільйона гривень, обновилися і

«парадний в'їзд» — вулиця імені генерала Мельника. На ремонт дорожнього покриття, розмітку, освітлення, встановлення огорожень і контейнерів для збирання відходів пішло дев'ятнадцять мільйонів.

На знімку: голова Севастопольської ДМА Сергій Куніцин (крайній праворуч) і Герой Соціалістичної Праці Микола Багринцев (другий ліворуч) перерізають стрічку, символічно даючи «зелене світло» руху відреставрованою вулицею Мельника.

Фото
Миколи МАГДИЧА.

ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ!

Свіжий номер нашої газети ветеран чекає з нетерпінням

Одного з призерів «Голосу України», Семена Семеновича Шишку, ми застали за хатніми справами. Втім, ветеран погодився вдягнути свою парадну форму і розповісти про себе. Народився він на хуторі Софіївка Семенівського району Полтавської області. Дитиною пережив Голодомор, а під час війни ще й майже дворічний німецький полон. Як було важко, воліє краще не згадувати. Натомість із задоволенням розповідає, як визволяв із побратимами Белград і Загреб. А вже після війни працював на різних роботах, зокрема, завгоспом і бригадиром тракторної бригади. З дружиною Семен Семенович виховав трьох дітей і зараз має вже шість онуків та шестеро правнуків, з чого найбільше тішиться. Газету «Голос України» читає з першого номера і щоразу з нетерпінням чекає на нову. Вважає її найкращим подарунком.

**Дмитро
СКОБЕЛЬСЬКИЙ.**
Полтавська область.

**На знімку: Семен
Семенович Шишка
з подарунками від
«Голосу України».**
Фото автора.

ПОДІЇ

Дісталось і будівельникам, і мешканцям

Днями в столиці сталася бійка між забудовниками та місцевими жителями, які протестують проти будівництва на вулиці Березняківській, на місці дитячого майданчика, багатоповерхівки.

Конфлікт довкола прибудинкової території триває вже кілька років. Київрада свого часу виділила землю біля кооперативного будинку для застройки без передбаченого законодавством погодження з мешканцями. Рік тому київський міський голова Леонід Черновецький пообіцяв їм, що «звідси ніхто не забере дитячий майданчик». Однак учора будівельники в супроводі працівників охоронної фірми силою намагалися поставити паркан навколо місця відпочинку, спиляли тридцять дерев, завезли будівельну техніку. Захищати свою зелену зону вийшли мешканці дев'ятиповерхівки. Суперечка переросла в бійку. Міліція заблокувала під'їзди до будинку з двох боків. Після чого застосувала фізичну силу — дісталось і тим, і тим. Як заявив Володимир Полішук, начальник ЦГЗ ГУ МВС у Києві, — щоб розділити дві протилежні сторони, **передає телепрограма «Подорож»**. Така поведінка будівельних компаній уже стала нормою для столиці. Правда, на іншому кінці міста, на вулиці Вишгородській, інші забудовники поводитися з точністю до навпаки.

(ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 5-Й СТОР.).

Через недопалок ледь не загинули люди

У шахтарському селищі Степногірськ, що у Василівському районі Запорізької області, на вулиці Сухоіванівській спалахнула квартира на сьомому поверсі дев'ятиповерхівки. Пожежа була така сильна, що на її ліквідацію додатково направили спеціальні машини з Василівки, Дніпропетровська та Запоріжжя. Горіли домашні речі в кімнаті та на балконі. Крім того, полум'я перекинулось і на сусідні балкони. А на дев'ятому поверсі чекали на допомогу четверо осіб, у тому числі шестирічна дівчинка і дев'ятирічний хлопчик. Вийти через свій під'їзд вони вже не могли, і двоє рятувальників МНС та один із сусідів за допомогою мотузки і штурмової драбини підняли їх на дах будинку. Після цього постраждалих вивели через сусідній під'їзд на вулицю. У результаті пожежі повністю вигоріли квартира та три балкони. Ймовірна причина — небережність під час куріння на балконі, **передає наш власкор Микола МАНЬКО.**

(ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 4-Й СТОР.).

Я ВАМ ПИШУ...

Знову зрівнялівка?

Таке враження, що наш уряд дбає про ледарів: у кого немає стажу, одержуватиме мінімальну пенсію, і той, хто має стаж 20—25 років, також отримуватиме мінімальну пенсію, ну, може, на 20 гривень більше. Чому б не зробити цю різницю хоча б у 200 гривень? Для нас, людей, які працювали на низькооплачуваних посадах, та ще й виховували дітей, така зрівнялівка не що інше, як образа.

Катерина АНТИПЕНКО.

Керч,
Автономна
Республіка
Крим.

КОРОТКО

□ Біля села Червоне Озеро (Чернігівська область) перекинувся автобус «Мерседес» (рейс Кишинів—Москва) з 32 пасажирами та 2 водіями. За попередніми даними, 4 людини загинули, 19 — травмовані.

□ В Одесі за рахунок природоохоронного фонду проінвентаризують 57 парків і скверів та перепишуть дерева.

□ Харківське обласне управління ДАІ вилучило держномери в понад ста пасажирських автобусів, в яких є порушення у встановленні та експлуатації газового обладнання.

Владу у громад забирати не варто

Учора в рамках робочої поїздки Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк зустрівся з членами президії Львівської обласної та представниками районних рад. Глава парламенту разом з ними обговорив проблеми місцевого самоврядування. Він закликав колег до відвертого діалогу. Це необхідно, бо «не можна вирішувати питання місцевого рівня з печерських пагорбів». Арсеній Яценюк також звернувся до львів'ян із проханням обговорити, крім проблем місцевого самоврядування, ще три важливі пункти: земельну реформу, формування бюджету і особливо звернути увагу на підготовку до Євро-2012, бо це міжнародний імідж нашої держави.

У своєму виступі виконував обов'язків голови облдержадміністрації Микола Кміть зауважив, що, з його точки зору, всі ці питання взаємопов'язані. Адже в структурі місцевої влади законом настільки недосконало прописано повноваження різних гілок, що дуже часто чиновники витрачають свій час на те, щоб з'ясувати між собою стосунки. З тим почасти пов'язані проблеми місцевого бюджету. Бо роздобути кошти в області нелегко, потім усіх їх доводиться передавати до загальної казни, а повертаються назад лише крихти. Микола Кміть висловив невдоволення тим, що нині держава роздає безплатно землі під забудову. За словами посадовця, саме цим зумовлене таке явище, як «сіра» приватизація, що стає на перешкоді підготовці до Євро-2012. З'ясовується, що не так просто знайти землю під будівництво необхідних проєктів, бо майже вся вона вже приватизована. Як приклад він навів історію з будівництвом європейського автобану Краківець—Львів. Посередини якого, як з'ясувалося, вже збудовано заправку.

Міський голова Львова Андрій Садовий повідомив, що для зустрічі

з Головою Верховної Ради спеціально було зроблено перерву в сесії міської ради. Він упевнений, що такий діалог необхідний для вирішення питань. Посадовець вважає, що нині відбувається наступ на місцеве самоврядування, застерігає державу не рубати гілку, на якій сидить. Місцева влада, сказав він, потерпає від постійного недофінансування. А потім виходить так, що в усіх бідах її ж і звинувачують. Так, приміром, відбувається з Євро-2012, на підготовку до якого не надійшло з державної скарбниці жодної копійки. Потім до парламентського голови звернулися представники районних рад. Вони говорили здебільшого про недофінансування та земельні проблеми. І просили Арсенія Яценюка, щоб Верховна Рада не кидала місцеві влади напризволяще. У своїй промові Арсеній Яценюк відзначив, що йому особливо приємно відвідати регіон, який незмінний у своїх політичних поглядах. «Ми маємо складний процес державотворення», — сказав глава парламенту. — Однак з роками ситуація не кращає, а, навпаки, заходить у глухий кут. Тож нині маємо процес централізації бюджетного ресурсу». Арсеній Яценюк звернув

увагу на те, що політики говорять одне, а закони, в тому числі урядові, ухвалюють інші. Він зауважив, що не сприймає обидва зареєстровані у Верховній Раді законопроекти про реформування місцевого самоврядування: «Я противник посилення ролі й місця місцевих державних адміністрацій». Він пообіцяв домовитися з міністром фінансів, щоб надходження до львівського бюджету збільшити на декілька десятків мільйонів гривень, якщо буде ухвалено зміни до бюджету. Арсеній Яценюк закликав львівських посадовців знайти спільну мову і разом вирішувати існуючі проблеми. Він побажав їм більше оптимізму, бажання вирішувати питання і віри в те, що можуть це зробити.

Під час робочої поїздки до Львова Арсеній Яценюк також узяв участь у презентації своєї книги «Банківська таємниця часів Помаранчевої революції», яка відбулась у Львівському інституті банківської справи УБС НБУ. На презентації були присутні викладачі вищих навчальних закладів Львівщини, керівники банківських установ міста, представники громадськості. Арсеній Яценюк не випадково презентував свою книгу саме у Львівському інституті банківської справи. Адже з 2004 року він був доцентом та викладачем цього вузу, керівником дипломних робіт студентів-магістрів. Саме А. Яценюк започаткував іменну стипендію, яка виплачувалась кращим студентам інституту в 2005—2007 роках. Другий рік поспіль він є активним учасником студентського благодійного проєкту «Аукціон надій», коли збиралися гроші на ви-

рішення складних соціальних питань молоді. Саме студенти вищих навчальних закладів фінансово-економічного напрямку мають стати одними з перших читачів книги, яка є своєрідним підручником із кризового менеджменту в банківській системі, — підкреслювали промовці під час презентації. Також Арсеній Яценюк, як засновник Міжнародного благодійного фонду «Оупен Юкрейн», відкрив у Львові виставку дактильних

фото Юрія Білака. Виставка експонується в рамках загальнонаціонального туру по Україні «Доторкнутися і побачити». Після Львова люди з вадами зору зможуть відчувати експозицію в Донецьку, Чернівцях та Харкові. Арсеній Яценюк підкреслив: він щиро вдячний корпорації Індустріальний союз Донбасу за фінансову підтримку і закликав меценатів та інших благодійників підтримати цей проєкт, як це зробили підприємці Львова.

**Надія СМІЯН,
Ірина ЄГОРОВА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.**

Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк виступає проти посилення ролі місцевих державних адміністрацій. «Я не бачу необхідності надавати місцевим державним адміністраціям повноважень щодо скасування актів органів місцевого самоврядування. Це компетенція винятково прокуратури», — сказав А. Яценюк у четвер у Львові під час зустрічі з членами президії Львівської обласної ради, членами виконкому Львівської міської ради, членами колегії облдержадміністра-

трації, головами районних рад, міськими головами міст обласного значення.

За його словами, «якби такі повноваження кардинально змінили систему місцевого самоврядування, якщо вони привнесли додатковий фінансовий ресурс в область, додатковий кадровий потенціал, додаткові плюси для соціального забезпечення, тоді нема проблем. А просто перетягувати ковдру сенсу немає».

Голова Верховної Ради України також зазначив, що у процесі реформування місцевого самоврядування дуже важливим є створення виконкомів в органах місцевого самоврядування. «Це правильний крок», — упевнений він.

А. Яценюк висловився за формування префектур з органів місцевих державних адміністрацій, які «мали б потужні наглядові функції з контрольними повноваженнями, які здатні від імені держави контролювати територію, але з чітко визначеними повноваженнями».

Голова Верховної Ради України висловив думку, що фінансовий ресурс треба передати виконкомам місцевих рад. «Інакше країна втрачає ресурси і час замість того, щоб займатися стратегічними реформами», — підкреслив він.

А. Яценюк також наголосив на необхідності проведення адміністративно-територіальної реформи, яка, за його словами, «має розпочатися з адміністративного і фінансового блоку, в тому числі внесення змін до Бюджетного кодексу, форматування бюджетного програмування не на один рік».

Наступним етапом, на думку А. Яценюка, має стати довготермінове інвестиційне планування, використання бюджетного ресурсу.

Голова Верховної Ради України підтримав ідею формування податку на майно, власність, зазначивши, що «це цивілізована норма».

«Після того, як ми сформуємо економічний потенціал, ми зможемо провести нормальну адміністративно-територіальну реформу», — підсумував А. Яценюк.

Що стосується проблем житлово-комунального господарства, то А. Яценюк порадив місцевим керівникам фінансувати цю сферу шляхом компенсації відсоткової ставки через залучення кредитів. Він також висловив думку про необхідність приватизації житлово-комунальної сфери і, відповідно, кардинальної зміни цінової та тарифної політики. «Це непопулярна позиція, але все-таки треба приймати це складне економічне рішення», — сказав Голова Верховної Ради України.

Прес-секретар Голови Верховної Ради України.

«Укриття» фінансується наполовину

Україна очолила спеціальну групу з аудиту коштів, виділених на ліквідацію наслідків катастроф, яка співпрацюватиме в координації з робочою групою EUROSHI. Про це розповів на прес-конференції «Використання коштів Чорнобильського фонду «Укриття»: український і міжнародний аспекти» голова Рахункової палати **Валентин СИМОНЕНКО**. Він зазначив, що до EUROSHI — організації вищих органів фінансового контролю — входять 48 країн європейського континенту.

Голова Рахункової палати зазначив, що міжнародний координаційний аудит Чорнобильського фонду «Укриття» встановив, що на 1 січня

цього року виплати з нього становили 300 млн. євро, і тільки 51 відсоток із них спрямовано безпосередньо на об'єкт «Укриття». Решту коштів було спрямовано на зарплати іноземним консультантам, і ці витрати у 2—3 рази перевищили показники, закладені у кошторисі. Окрім того, Валентин Симоненко повідомив, що дев'ять років затримується будівництво сховища для відпрацьованих відходів, і за цей період його вартість зросла у 5—6 разів — до 821,6 млн. доларів.

Валентин Симоненко висловив сподівання, що рішення Державного комітету з ядерної безпеки про продовження строку експлуатації об'єкта «Укриття» на 15 років не затягне будівництво нового саркофагу.

Сергій МЕЛЬНИК.

Херсонські чудеса

Наша газета продовжує знайомити своїх читачів із природними дивами рідної України

Цього разу прес-тур маршрутами «Сім природних чудес України», організований народними депутатами України Миколою Томенком і Миколою Баграєвим, пройшов у Херсонській області, де було представлено два номінанти — біосферні заповідники «Асканія-Нова» і «Олешківські піски».

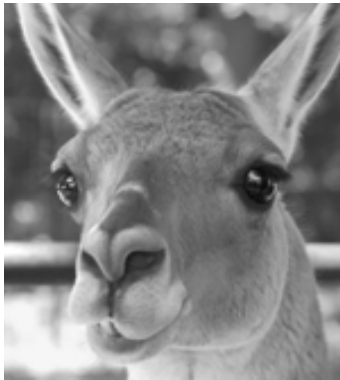
Народні депутати України Микола Томенко (ліворуч) та Микола Баграєв залишають пам'ятний запис у Книзі відгуків заповідника «Асканія-Нова».

Тільки на Херсонщині в радіусі 100 кілометрів можна побувати в густому сосновому борі, побачити безмежний степ із запаморочливим ароматом багаточвіття і походити по палючому піску найбільшої в Європі справжньої пустелі.

Колись тут була трава висотою майже в зріст людини.

На початку минулого століття стали розвивати вівчарство. Мільйони овець практично знищили весь трав'яний покрив, оголивши піщані бархани. Піски почали жити своїм життям, поступово розширюючи свою територію. Нині їх зупинено найбільшими у світі штучними лісами — площею близько 100 тисяч гектарів. Майже п'ятнадцять кілометрів у діаметрі становить площа «Олешківських пісків». Улітку температура піску сягає 75 градусів.

За півсотні кілометрів від пустелі розташований унікальний куточок природи — біосферний заповідник «Асканія-Нова» ім. Фрідріха Едуардовича Фальц-Фейна. Тут зібрано десь дві тисячі представників флори і фауни. Для деяких видів тварин побудовано вольєри в зоопарку, але більша частина їх живе на вільному просторі недоторканого степу. Для любителів фотосафари організовують екскурсії на спеціальному відкритому автомобілі. І той, хто вперше тут, має полежати в траві, дивлячись у кришталеве синє не-

бо, загадати бажання, що обов'язково здійсниться. Тут також є і незамерзаючі узимку озера, куди злітаються на зимівлю птахи. У 1996 році нарахували рекордну кількість пернатих — майже 550 тисяч гусей, більш як 40 тисяч сірих журавлів. По околицьовуванню орнітологи визначили, що птахи прилетіли з Нової Зеландії, Забайкалля і навіть із Франції.

У дендрологічному парку, що його заклали ще в 1887—1895 роках, росте 748 видів і 190 форм та сортів рослин, зібраних практично з усіх куточків земної кулі.

Перебуваючи на території заповідника, особливо відчуваєш єднання людини з природою.

Андрій НЕСТЕРЕНКО.

Фото автора.

Постанова Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів порушення Конституції України, Земельного кодексу України, інших законів України Тернопільською міською радою, невиконання нею рішень судів при відведенні, передачі, наданні у користування земельних ділянок, а також службових зловживань при розпорядженні об'єктами комунальної власності та бездіяльності органів прокуратури щодо порушень законодавства України в діяльності міської ради

Відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України, статті 82 Тимчасового регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України **постановляє:**

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань розслідування фактів порушення Конституції України, Земельного кодексу України, інших законів України Тернопільською міською радою, невиконання нею рішень судів при відведенні, передачі, наданні у користування земельних ділянок, а також службових зловживань при розпорядженні об'єктами комунальної власності та бездіяльності органів прокуратури щодо порушень законодавства України в діяльності міської ради (далі - Тимчасова слідча комісія).

2. Тимчасовій слідчій комісії з'ясувати обставини і розслідувати факти порушення Конституції України, Земельного кодексу України, інших законів України Тернопільською міською радою, невиконання нею рішень судів при відведенні, передачі, наданні у користування земельних ділянок, а також службових зловживань при розпорядженні об'єктами комунальної власності та бездіяльності органів прокуратури щодо запобігання та усунення порушень законодавства України в діяльності міської ради.

3. Визначити, що кількісний склад Тимчасової слідчої комісії становить сім народних депутатів України.

4. Обрати головою Тимчасової слідчої комісії народного депутата України ДЕНЬКОВИЧА Івана Васильовича, заступником голови Тимчасової

Постанова Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань з'ясування обставин встановлення високих цін на житло у м. Києві, інших містах України, а також невиконання забудовниками зобов'язань за договорами про інвестування у житлове будівництво

З метою з'ясування обставин встановлення високих цін на житло у м. Києві, інших містах України, а також невиконання забудовниками зобов'язань за договорами про інвестування у житлове будівництво, зважаючи на високий суспільний інтерес цього питання, відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України, статті 82 Тимчасового регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України постановляє:

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань з'ясування обставин встановлення високих цін на житло у м. Києві, інших містах України, а також невиконання забудовниками зобов'язань за договорами про інвестування у житлове будівництво (далі - Тимчасова слідча комісія).

2. Тимчасовій слідчій комісії:

з'ясувати обставини встановлення необґрунтовано високих цін на житло у м. Києві, інших містах України, а також невиконання забудовниками зобов'язань за договорами про інвестування у житлове будівництво, причини бездіяльності посадових осіб органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, що призвели до таких наслідків;

внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо вдосконалення законодавства України з метою створення ефективного механізму регулювання відносин на ринку жителя, виконання забудовниками зобов'язань за договорами про інвестування у житлове будівництво, механізму захищеності інтересів інвесторів - громадян України, які інвестували кошти у житлове будівництво.

3. Визначити, що кількісний склад Тимчасової слідчої комісії становить 13 народних депутатів України виходячи із забезпечення такого представництва в її складі: один представник від тридцяти народних депутатів України, але не менш як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції.

4. Обрати головою Тимчасової слідчої комісії народного депутата України БЛОЗІР Оксану Володимирівну, заступником голови Тимчасової слідчої комісії - народного депутата України КОНОВАЛЮКА Валерія Ілліча.

5. Обрати до складу Тимчасової слідчої комісії таких народних депутатів України:

ВАШУК Катерину Тимофіївну - фракція «Блок Литвина»;

ВЕЧЕРКА Володимира Миколайовича - фракція Партії регіонів;

Постанова Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для розслідування причин смерті 17-річного підлітка у м. Краматорську Донецької області і настання масових ускладнень після проведення вакцинації проти кору та краснухи серед населення Донецької області, а також для перевірки правомірності застосування вакцини, якою були проведені зазначені щеплення

З метою з'ясування причин смерті 17-річного підлітка у м. Краматорську Донецької області і настання масових ускладнень після проведення вакцинації проти кору та краснухи серед населення Донецької області, а також для перевірки правомірності застосування вакцини, якою були проведені зазначені щеплення, відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України, статті 82 Тимчасового регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України **постановляє:**

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України для розслідування причин смерті 17-річного підлітка у м. Краматорську Донецької області і настання масових ускладнень після проведення вакцинації проти кору та краснухи серед населення Донецької області, а також для перевірки правомірності застосування вакцини, якою були проведені зазначені щеплення (далі - Тимчасова слідча комісія).

2. Тимчасовій слідчій комісії:

1) перевірити:

зв'язок між смертю 17-річного підлітка у м. Краматорську Донецької області, масовими випадками погіршення здоров'я серед населення Донецької області і проведенням вакцинації проти кору та краснухи в 2008 році;

своєчасність та адекватність надання медичної допомоги підлітку, який помер, а також особам, що звернулися за медичною допомогою у зв'язку з погіршенням самопочуття після проведення вакцинації проти кору та краснухи в 2008 році;

наявність правових підстав та епідемічного обґрунтованості для проведення додаткової імунізації населення у віковій групі з 16 до 29 років проти кору та краснухи в 2008 році;

наявність державної реєстрації вакцини, що була застосована для проведення щеплень, відповідність процедур із контролю

слідчої комісії - народного депутата України ТЕДЕНБА Ельбруса Сослановича.

5. Обрати до складу Тимчасової слідчої комісії таких народних депутатів України:

БУДЖЕРАКА Олександра Олександровича - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

ГЛАЗУНОВА Сергія Миколайовича - фракція Партії регіонів;

КЛИМЦЯ Павла Анатолійовича - фракція Партії регіонів;

ПЕТРЕНКА Вадима Михайловича - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

ХРАПОВА Сергія Анатолійовича - фракція Комуністичної партії України.

6. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення роботи Тимчасової слідчої комісії покласти на Апарат Верховної Ради України.

7. Визначити термін діяльності Тимчасової слідчої комісії - три місяці з дня прийняття цієї Постанови.

8. Звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу заслухати на пленарному засіданні Верховної Ради України не пізніше двомісячного терміну з дня прийняття цієї Постанови.

9. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України
Арсеній ЯЦЕНЮК.

м. Київ,
5 червня 2008 року,
№ 331-VI.

ВОЛИНЦЯ Євгенія Валерійовича - фракція Комуністичної партії України;

ЖЕБРИВСЬКОГО Павла Івановича - фракція блоку «Наша Україна — Народна самооборона»;

ПЛОТНІКОВА Олексія Віталійовича - фракція Партії регіонів;

ПОПОВА Олександра Павловича - фракція Партії регіонів;

СЕМЕРАКУ Остапа Михайловича - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

СЕРБІНА Юрія Сергійовича - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

ЧОРНОВОЛА Тараса Вячеславовича - фракція Партії регіонів;

ШКІЛЯ Андрія Васильовича - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

ЯЦУБУ Володимира Григоровича - фракція Партії регіонів.

6. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення роботи Тимчасової слідчої комісії покласти на Апарат Верховної Ради України.

7. Тимчасовій слідчій комісії залучити до роботи представників органів виконавчої влади, органів прокуратури та Національного банку України (за згодою).

Органам державної влади та органам місцевого самоврядування забезпечити додержання законів України «Про статус народного депутата України», «Про комітети Верховної Ради України» щодо доступу народних депутатів України - членів Тимчасової слідчої комісії до інформації, матеріалів та документів, що стосуються предмета діяльності Тимчасової слідчої комісії.

8. Визначити термін діяльності Тимчасової слідчої комісії - один рік з дня прийняття цієї Постанови.

9. Звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу заслухати на пленарному засіданні Верховної Ради України не пізніше шестимісячного терміну з дня прийняття цієї Постанови.

10. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України
Арсеній ЯЦЕНЮК.

м. Київ,
5 червня 2008 року,
№ 326-VI.

Постанова Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань з'ясування обставин щодо порушення Конституції України та законодавства України Севастопольською міською державною адміністрацією та Севастопольською міською радою, іншими органами виконавчої влади з питань земельних відносин, а також щодо службових зловживань та розкрадання державних коштів при виконанні робіт за Програмою соціально-економічного розвитку м. Севастополя

Відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України, статті 82 Тимчасового регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України **постановляє:**

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань з'ясування обставин щодо порушення Конституції України та законодавства України Севастопольською міською державною адміністрацією та Севастопольською міською радою, іншими органами виконавчої влади з питань земельних відносин, а також щодо службових зловживань та розкрадання державних коштів при виконанні робіт за Програмою соціально-економічного розвитку м. Севастополя (далі - Тимчасова слідча комісія).

2. Тимчасовій слідчій комісії з'ясувати обставини щодо порушення Конституції України та законодавства України Севастопольською міською державною адміністрацією та Севастопольською міською радою, іншими органами виконавчої влади з питань земельних відносин, а також щодо службових зловживань та розкрадання державних коштів при виконанні робіт за Програмою соціально-економічного розвитку м. Севастополя.

3. Визначити кількісний склад Тимчасової слідчої комісії виходячи із забезпечення такого представництва:

фракція Партії регіонів - 4 народних депутатів України;

фракція «Блок Юлії Тимошенко» - 3 народних депутатів України;

фракція блоку «Наша Україна — Народна самооборона» - 2 народних депутатів України;

фракція Комуністичної партії України - 1 народний депутат України;

фракція «Блок Литвина» - 1 народний депутат України.

4. Обрати головою Тимчасової слідчої

Постанова Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування обставин, пов'язаних з будівництвом металургійного заводу в Білоцерківському районі Київської області та шкодою, що може бути завдана у зв'язку з цим навколишньому середовищу

Відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України, статті 82 Тимчасового регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України **постановляє:**

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з розслідування обставин, пов'язаних з будівництвом металургійного заводу в Білоцерківському районі Київської області та шкодою, що може бути завдана у зв'язку з цим навколишньому середовищу (далі - Тимчасова слідча комісія).

2. Визначити, що кількісний склад Тимчасової слідчої комісії становить 11 народних депутатів України.

3. Обрати головою Тимчасової слідчої комісії народного депутата України ЛЯПІНУ Ксенію Михайлівну, заступником голови Тимчасової слідчої комісії - народного депутата України КАЛЬЧЕНКА Валерія Михайловича.

4. Обрати до складу Тимчасової слідчої комісії таких народних депутатів України:

АРЖЕВІТИНА Станіслава Михайловича — фракція блоку «Наша Україна — Народна самооборона»;

ГУРЕЄВА Василя Миколайовича - фракція Партії регіонів;

КІНАХА Анатолія Кириловича - фракція Партії регіонів;

ГРИГОРОВИЧ Лілію Степанівну - фракція блоку «Наша Україна — Народна самооборона»;

КАРПУКА Володимира Георгійовича - фракція блоку «Наша Україна — Народна самооборона»;

КОЛЕСНИЧЕНКА Вадима Васильовича - фракція Партії регіонів;

ЛОГВИНЕНКА Олексія Степановича - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

ЛОЗІНСЬКОГО Віктора Олександровича - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

МАНЬКОВСЬКОГО Григорія Володимировича - фракція Партії регіонів;

САФІУЛЛІНА Равіля Сафовича - фракція Партії регіонів;

СОРОЧИНСЬКУ-КИРИЛЕНКО Раїсу Миколаївну - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

ШИШКІНУ Зою Леонідівну - фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

ШМІДТА Миколу Олександровича - фракція «Блок Литвина».

6. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення роботи Тимчасової слідчої комісії покласти на Апарат Верховної Ради України.

7. Органам державної влади та органам місцевого самоврядування забезпечити додержання законів України «Про статус народного депутата України», «Про комітети Верховної Ради України» щодо доступу народних депутатів України - членів Тимчасової слідчої комісії до інформації, матеріалів та документів, що стосуються предмета діяльності Тимчасової слідчої комісії.

8. Визначити термін діяльності Тимчасової слідчої комісії - три місяці з дня прийняття цієї Постанови.

9. Звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу заслухати на пленарному засіданні Верховної Ради України не пізніше місячного терміну з дня прийняття цієї Постанови.

10. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України
Арсеній ЯЦЕНЮК.

м. Київ,
5 червня 2008 року,
№ 328-VI.

Правоохоронці Івано–Франківська вважають, що численні несанкціоновані відключення газу в житлових будинках міста є наслідком витівок неповнолітніх хуліганів (*Укрінформ*)

На Луганщині у літній період тимчасово працевлаштують понад 14 тисяч студентів, учнів та безробітної молоді, для чого створять 63 молодіжні трудові загони, *передає наш власкор Алла АНТИПОВА*

У НОМЕР

► *ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ*
Уранова контрабанда привела в тюрму

Хмельницький міськрайонний суд засудив мешканця області до трирічного ув'язнення за незаконне поводження з радіоактивними елементами. Як встановили співробітники СБУ, засуджений разом із двома помічниками намагався вивезти за межі країни півкілограма радіоактивного урану та близько трьохсот грамів уранової руди. Однак правоохоронцям удалося попередити небезпечну контрабанду.

Ірина КОЗАК.

► *ВОЛИНЬ*
Священик — почесний громадянин міста

Сесія міськради присвоїла звання «Почесний громадянин міста Володимира-Волинського» священику місцевої Свято-Василівської церкви отцю Сергію (в миру Сергію Валентиновичу Дєпо). Як зазначається в рішенні сесії: «За видатні заслуги перед територіальною громадою, жителями Володимира-Волинського, особистий внесок в утвердження традицій православ'я, духовності та моралі в серцях волинян».

Отець Сергій останні двадцять років був настоятелем одного з найстаріших православних храмів Волині — Свято-Василівського (побудований у кінці XIII — на початку XIV ст.), який належить Українській православної церкви Київського патріархату.

Микола ЯКИМЕНКО.

► *СЕВАСТОПОЛЬ*
Якщо написано «масаж» — не вір очам своїм

Севастопольські міліціонери провели операцію з виявлення осіб, котрі надавали послуги сексуального характеру, займалися звідництвом, сутенерством і розповсюдженням порнографії. При цьому вони використовували засоби масової інформації. Для правоохоронців не було таємницею, що деякі газети в рубриках «Знайомство» чи «Масаж» публікують «зашифровані» оголошення. Охоронці правопорядку задокументували 124 факти занять проституцією, два — розповсюдження порнографії в Інтернеті, шість фактів створення і утримання кубла розпусти. Один мешканець міста просто у своїй квартирі влаштував бордель, а колишня «ночна бабочка» організувала «масажний салон». Наймолодший із співробітників було 15 років.

Микола МАГДИЧ.

І у квадратних метрах щастя

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

На публікацію в «Голосі України» від 26 лютого нинішнього року «Квадратні метри щастю не перешкода» прийшло безліч відгуків. Нагадаємо, мова йшла про родину Лавринець із Миколаєва, в якій зростають одинадцтеро дітей. Незважаючи на важкі житлові умови, сім'я живе дружно, діти доглянуті, про них турбуються; мама Жанна Володимирівна веде домашнє господарство, батько сімейства Петро Степанович працює на суднобудівному заводі. Є, звичайно, і проблеми, але їм дають раду всі разом. Та й помічників багато.

Завдяки «Голосу України» з'явилася в родині Лавринець ще одна помічниця. Першою на статтю відгукнулася Євгенія Денисівна Галушко із Харкова. Вона, довідавшись адресу великого сімейства, переслала дівчаткам нитки для вишивання і в'язання й готова вислати дитячі речі, які збереглися в хорошому стані.

Але найбільша радість прийшла буквально днями. Як відомо, багатодітні родини патронує Президент України Віктор Ющенко, який оголосив акцію «Зігрій любов'ю дитину». В рамках акції для родини Лавринець придбали два будинки загальною площею 185,5 кв. метра із земельною

ділянкою у вісім соток. Житло — в передмісті обласного центру, селищі Тернівка. В одному будинку — чотири, у другому — шість кімнат, просторий двір, господарські будівлі. За словами господарки, всі кімнати вже розподілено. Старші будуть жити окремо в чотирикімнатному будинку. А молодші разом з батьками — у другому. І в кожного тепер є можливість усамотнитися й зайнятися своєю улюбленою справою — грою на скрипці, брейк-дансом, малюванням.

Фінансову допомогу сім'ї Лавринець і ще двом багатодітним родинам із Кривоозерського району надала ТОВ «Східноєвропейська Інвести-

Фото Дмитра ЛАСКІНА.

ційна Компанія» й особисто Сергій Тігіпко. Як зазначив на врочистому врученні ключів від будинків представник компанії Володимир Лотоха, Сергій Тігіпко чудово розуміє проблеми таких родин, тому

що й сам виріс не в розкошах. А те, що справа зроблена добра, у цьому сумнівів немає.

Олена ІВАШКО.

На знімку: на порозі нового домоволодіння. Миколаїв.

ФОТОФАКТ

Щодня Ужгород викидає на звалище, розташоване за декілька кілометрів від міста, до 800 кубометрів сміття.

На радощах загубила сертифікат з високим балом

Одна з випускниць Вінниці отримала 197 балів із двохсот можливих під час зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури. Після отримання сертифіката вона так раділа і хвилювалася, що врешті-решт загубила його. Перевернула все в сумочці, по декілька разів запитувала у друзів, яким дала дивитися документ, а той ніби вітром здуло.

— Якщо сертифікат не знайдеться, видамо дублікат, — каже директор Вінниць-

кого регіонального центру оцінювання якості освіти Геннадій Кузьменко. — Я не знаю такого випускника, який би спокійно відкривав конверт із сертифікатом.

За словами співрозмовника, декого з учнів після цього забирала «швидка допомога». Інших відпоювали ліками. «Надалі маємо врахувати цю обставину і, можливо, треба, щоб такі конверти діти отримували разом з батьками. Багатьом у такі хвилини потрібна підтримка», — повідомляє наш власкор Віктор СКРИПНИК.

Був реалізатором, став «хіміком-технологом», на чому й погорів

Співробітники Стахановської міської міліції виявили збут великих партій прекурсорів, чим запобігли виникненню небезпечної екологічної ситуації. Її винуватцем міг стати 38-літній житель міста, котрий виготовляв і реалізовував хімікати. Почавши свій бізнес з продажу соляної та ортофосфорної кислот, бензину й гасу, він згодом перетворився на «хіміка-технолога». Для цього, як вважав стахановець, розуму багато не треба. Його технологія була надто проста: відкоркувати фірмову пляшку з вмістом і розбавити її дешевим хімікатом. Покупці, які нічого не підозрювали, купували у шахрая сурогат, прикрашений етикетками з брєндами відомих підприємств. Етикетки, до речі, «бізнесмен» друкував

сам. За інформацією правоохоронців, серед постійних покупців були і місцеві наркомани, які купували прекурсори для приготування зілля. Своє виробництво заповзятливий шахрай налагодив у гаражі у дворі приватного будинку. Тут міліція виявила більше тонн соляної кислоти, майже сотню літрів різних розчинників, 50 літрів бензину, 84 — гасу та ін. За висновком правоохоронців, саме існування нелегального цеху в густонаселеному пункті являло реальну загрозу не тільки для сусідів, а й навколишнього середовища. Адже в будь-який момент від загоряння й вибуху бензину могло статися лихо.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Фізики-ядерники обговорюють проблеми своєї галузі

З 9 по 15 червня в Києві проходить Міжнародна конференція «Актуальні проблеми ядерної фізики та атомної енергетики» (NPAE-Kyiv2008). Організатори конференції — Інститут ядерних досліджень Національної Академії наук України та Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Незважаючи на те, що захід проводиться лише вдруге, він уже отримав міжнародне визнання й зібрав в українській столиці провідних фахівців світу. Так, на участь у конференції зареєструвалися понад 250

делегатів, у тому числі 45 — із 19 країн далекого зарубіжжя (США, Японії, Німеччини, Франції тощо) та 35 — з Росії, Білорусі, Вірменії та Узбекистану. Україну на конференції представляють інститути НАН України, заклади вищої освіти та науково-технічні установи з різних регіонів.

Під час конференції планується обговорити питання, пов'язані з проблемами, перспективами та новітніми досягненнями в галузях структури ядра, ядерних реакцій, нейтронної фізики, а також зачитати доповіді запрошених учасників.

До вітчизняної Книги рекордів — на карачках

У незвичних змаганнях «Веселі повзуни», коли малюки віком до одного року мали проповзти чотири метри, найпрудкішою була одинадцятимісячна рівнянка Владка Форманюк. Її перший «рекорд» — 7,44 секунди — занесено до Книги рекордів України, за що батькам дівчинки вручено диплом. Саму рекордсменку, яка залишила позаду двадцять вісім малюків, нагороджено медаллю.

Олександра ЮРКОВА.

На знімку: юна рекордсменка Владка Форманюк зі своїми батьками.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

СВІТ КОРОТКО

► *УКРАЇНА — РОСІЯ*

Поїздка на мопеді
обернулася
трагедією

На Балтській дорозі, що в Одесі, сталася автокатастрофа, внаслідок якої загинув 14-річний хлопчик, який приїхав сюди на відпочинок з Росії. Він був пасажиром мопеда, яким управляла 16-річна одеситка. Дівчина не впоралася з керуванням і на величезній швидкості врзлася у вантажівку, **повідомляє наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

Оголошеного
в розшук бойовика
затримали
на Тернопільщині

Оперативники Збаразького райвідділу міліції разом із працівниками спецпідрозділу «Сокил» затримали громадянина РФ, оголошеного в міждержавний розшук. Його обвинувачують в участі в одному з бандитських формувань, що діяли на території Дагестану й Чечні. За повідомленнями російських спецслужб, затриманий брав участь у терактах, нападах на міліцейські та військові пости, державних чиновників, виготовляв вибухівку, пройшов підготовку у військових таборах чеченських бойовиків. Нині вирішується питання про екстрадицію бойовика до РФ, **повідомляє наш власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.**

► *ШВЕЙЦАРІЯ*

У світі
експлуатують
працю мільйонів
дітей

Сьогодні у світі використовують працю 165 мільйонів дітей 5—14 років, з них майже половина зайняті на роботах, які можуть становити небезпеку. Такі дані оприлюднила Міжнародна організація праці (МОП). Найвищий показник смертності і травматизму маленьких працівників спостерігається в країнах Африки. МОП підкреслює, що тенденція експлуатації дитячої праці характерна не лише для країн, що розвиваються, а й для індустріально розвинених держав. Найчастіше неповнолітні зайняті у сфері сільського господарства (70 відсотків), у секторі послуг і на виробництві.

► *США*

Торнадо обрушився
на табір бойскаутів

Щонайменше чотири особи загинули й мінімум 20 одержали поранення внаслідок торнадо, що обрушився на американський штат Айова і зруйнував табір бойскаутів, де відпочивали десятки дітей. Стихія розбушувалася, коли в таборі перебували 93 дитини і 25 дорослих. За даними оперативної служби порятунку Айови, поранення могли дістати до 40 відпочивальників.

Ольга ВАУЛІНА.

Вето врятує від
проблем із СОТ

Автоекспортери сподіваються, що Президент України не підпише закон на відновлення 25% мита на ввезення авто

Всеукраїнська асоціація автоімпортерів і дилерів (БААІД) сподівається, що Віктор Ющенко скористається правом вето щодо закону, згідно з яким до 1 січня 2009 року відновлюється 25-відсоткове мито на ввезення деяких автомобілів. Про це під час прес-конференції заявив президент БААІД Станіслав Щербина. Він нагадав, що після того, як 16 травня Україна стала членом СОТ, митний збір на транспортні засоби було зменшено до 10%. Отож у середньому на 10—11% знизилася й вартість більшості привізних залізних коней.

Звичайно, у законі йдеться не про всі машини, а лише легковики з об'ємом двигуна від 1 до 2,2 літра. Однак саме вони, запевняють фахівці, найпопулярніші в Україні. Автоімпортери кажуть, що зможуть витримати й такий тиск, хоча цілком зрозуміло, що саме на плечі покупців упаде тягар проблеми.

Та не тільки бажаючі придбати авто програють від непевної ситуації на ринку: «Згідно з правилами СОТ, перегляд податкових зобов'язань України можливий, але тільки після консультації з організацією. У нас усе відбулося абсолютно інакше», — наголосив Станіслав Щербина. За його словами, прийняття закону вже призвело до висловлення жорстких попереджень з Євросоюзу, США та Японії щодо порушення Україною правил. Тож постраждає не лише імідж, впевнені фахівці, — незадоволення інших країн може призвести й до штрафних санкцій.

Однак, навіть якщо Віктор Ющенко не підпише закон, уже наступного року варто очікувати істотного здорожчання залізних коней з-за кордону. За словами Олега Назаренка, генерального директора БААІД, стрімке зростання вартості металопрокату, жорсткіші екологічні вимоги та покращення системи безпеки призведуть до стрибка цін на привізні авто. Тож так чи інакше, а сподіватися на дешеві машини від виробників—членів СОТ українцям навряд чи варто.

Анна БОЙКО.

ДОВІДКА

Йдеться про закон щодо внесення змін до Закону «Про Митний тариф України», проголосований Верховною Радою України 3 червня. Відповідно до нього, зниження ставок ввізного мита на легкові автомобілі (1—2,2 літра) з 25% до 10% діятиме лише з 1 січня 2009 року. Станіслав Щербина нагадав, що нині формально діє лист Державної митної служби, яка вводить митну ставку 10% вартості авто.

Душа
співає
і робота
в руках
горить

Для різьбаря по дереву Михайла Ониськова з міста Косів, що в Івано-Франківській області, настала гаряча пора.

— Влітку ми з дружиною їздимо Україною, продаємо свої вироби, — каже майстер. — Дорого не просимо, та й задешево не продаєм. А прийде зима — візьму свої різці і до діла. Душа співає і робота в руках горить.

На знімку: майстер-різьбар Михайло Ониськів пропонує свої вироби.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Гарячі деньки. Особливо для пожежних

У Феодосії (АР Крим) вчора вночі горіла п'ятиповерхівка — зайнялася квартира на третьому поверсі. Троєх людей, серед яких дві дитини 2007 та 2008 років народження, з отруєнням продуктами горіння госпіталізовано до міської лікарні. Загалом під час ліквідації пожежі рятувальникам довелося евакуювати 20 людей.

Тієї самої ночі у Донецьку на проспекті Київський горів тролейбус. Він, на щастя, слідував без пасажирів. Пошкоджено кабіну водія та внутрішнє оздоблення салону. Жертв та постраждалих немає, **повідомляє прес-служба МНС.**

Рятувальники ГУ МНС у Києві ліквідовували пожежу в нежитлому чотириповерховому будинку на вулиці Золотоворотській, 15. Загоряння сталося у підвальному приміщенні. Пожежники не могли приступити до гасіння, оскільки в будинку не було відключено електрику. Постраждалих і жертв немає.

Незабаром лібералізують правила місцевого
прикордонного руху між Буковиною та Румунією

Про це стало відомо з листа заступника міністра закордонних справ України Олександра Купчишина голові Чернівецької облради Івану Шилепницькому. А йдеться про укладення міжурядової угоди з Румунією про лібералізацію візового режиму. «Міністерство закордонних справ цілком поділяє стурбованість депутатів Чернівецької обласної ради щодо необхідності подальшої лібералізації візового режиму з Румунією, зокрема, при перетині громадянами Ук-

раїни україно-румунського державного кордону», — йдеться в листі. Нині проект угоди між Кабміном та урядом Румунії, отриманий від румунських колег, опрацьовується в центральних органах виконавчої влади країни. Передбачається, що незабаром відбудуться двосторонні переговори стосовно підготовки до підписання україно-румунської угоди про правила місцевого прикордонного руху.

Сергій СУЛИМА.

Боги завітали на
дитячу олімпіаду в
ліс під Житомиром

Зевс, Посейдон, а також чимало інших грецьких богів та богинь (**на знімку**) завітали на відкриття сезону до дитячого оздоровчого табору «Супутник». До чого тут грецькі боги, питаєте, якщо табір під соснами та дубами на лісовій околиці Житомира? А тому, що в «Супутнику» з початком кожної зміни відкриваються свої малі олімпійські ігри, переможці яких повертаються додому з нагородами. Цікаво й те, що повна вартість путівки на 18 днів — 1080 гривень, однак половину з них сплачує Фонд соціального страхування. Дешевших путівок в дитячі оздоровчі табори області просто немає, стверджує житомирський міський голова Віра Шелудченко. Це єдиний табір, який належить місту. Виявляється, якщо все продумати, можна і за невеликі гроші організувати і п'ятиразове харчування, і повноцінний відпочинок, і навіть олімпіаду з грецькими богами..

Олексій КАВУН.

Фото автора.

«Паркове місто» — для людей, жука-оленя і синьої синиці

Днями в столиці представили проект «Паркове місто», куди вміло вписали пам'ятку природи Кристорова гірка. Тут рубати дерева і висушувати озера ніхто не збирається.

— Ми хочемо довести, що, займаючись будівництвом житлових комплексів, можна поєднувати економічну доцільність і схоронність навколишнього середовища. Для цього потрібні дуже грамотні архітектори і бажання інвестора, — сказав «Голосові України» замовник гуманного проекту, президент компанії «К. А. Н. девелопмент» Ігор Никонов. — Ми облагородимо цей парк, і він буде відкритий для всіх киян. Тут чо-

тири озера, які впорядкуємо вже зараз. Сіль у тім, що ми не наприкінці будівництва облагороджуємо територію, а ведемо його так, щоб не нашкодити паркові.

На благоустрій Кристорової гірки інвестори проекту виділили 16 мільйонів гривень. За словами директора Київського еколого-культурного центру Володимира Борейка, завдяки зробленій документації якого цей парк у 2001 році одержав

статус пам'ятки природи, уперше будівельники запрошують екологів для спільної роботи.

— Кристорова гірка — об'єкт природно-заповідного фонду й охороняється державою. А це значить, що первозданна природа не повинна знищуватися. На малюнку проекту зображено фонтан. Це фантазія художника. Фонтану тут не повинно бути, як і цементної набережної. Інакше порушиться екологічна цілісність парку. Порослі осокою озера — середовище життя рідкісних комах і тварин, чотири види яких занесено в Червону книгу, — прокоментував еко-

лог. — Ми ще коригуватимемо проект, щоб зберегти в цьому місці синю синицю, жука-оленя і гурзувку.

Володимир Борейко відзначив тенденцію облагороджування столичних парків, після якого з них іде все живе. Так, до реконструкції в парку ім. Шевченка біля Національного університету жило 22 види птахів, тепер — 8. А після наведення порядку в парку КПІ там не стало кажанів і білок. За рубежем люди в мегаполісах дуже дбайливо ставляться до зелених островів природи. Правда, порізному. Існує японський підхід до природи — облагороджуван-

ня в стилі ікебана: усе має бути причесане рукою людини, а у водоймах — золоті рибки. Французи теж люблять парки з підстриженими газонами і пісковидами доріжками. Американці ж вважають, що дика природа повинна залишатись у первозданному вигляді, тому що лише там людина може почуватися вільною. У «Парковому місті» обіцяють об'єднати практично всі ці напрямки, і так, щоб комфортно було не тільки людям, а й чиркам-свистункам — невеликим качечкам, які безтурботно плавають у місцевому озері.

Володимир Борейко відзначив тенденцію облагороджування столичних парків, після якого з них іде все живе

Катерина ЮЩЕНКО: «Я роблю те, в що

За доброю традицією дружини президентів опікуються благодійністю. Голова Наглядової ради Міжнародного благодійного фонду «Україна 3000» Катерина Ющенко успішно втілює ці традиції в житті в нашій країні. Ми планували цю розмову як докладнішу розповідь про всебічну діяльність фонду. Але відомі читачам ситуації підкинули й інші теми. Катерина Михайлівна не оминає найболючіші з них. Вона — щира. І у своїй любові до Батьківщини, і до родини, і до тисяч маленьких співвітчизників, яким допомагає фонд з такою промовистою назвою — «Україна 3000».

— Катерино Михайлівно, розкажіть, будь ласка, докладніше про напрями діяльності фонду «Україна 3000» — «Вчора», «Сьогодні», «Завтра».

— Мій чоловік заснував Міжнародний благодійний фонд «Україна 3000» у 2001 році для того, щоб розвивати соціальну, медичну, освітню, історичну та культурну сфери, які він вважав важливими для добробуту та розвитку України. Коли він став Президентом у 2005 році, то попросив мене перебрати на себе відповідальність за шоденну роботу Фонду.

Основна мета нашого Фонду сьогодні — сприяти розвитку благодійності в Україні, відродити традиції меценатства та турботи про ближнього, які протягом століть були притаманні українській культурі та менталітету.

Ці традиції походять з християнського виховання. Воно, на жаль, було знищене радянським режимом, який учив наших людей очікувати всього від держави, віддавати все державі й бути вдячним за найменші подачки з її боку.

Жодне успішне суспільство ніколи не будувалося «згори». Я щиро переконана, що наші громадяни продемонстрували свою готовність говорити владі про те, якою повинна бути Україна в майбутньому. І припинити очікувати, що держава та її, на жаль, часто корумпований апарат реагуватимуть на виклики, які може подолати лише сильне та рішуче громадянське суспільство.

І тому наш фонд «Україна 3000» підтримує, заохочує та координує зусилля громадян, громадських організацій, фондів, представників місцевого та міжнародного бізнесу з розв'язання найгостріших проблем та викликів українського минулого, сьогодення та майбутнього.

Очевидно, ми не можемо одночасно працювати над усіма питаннями або вирішити всі проблеми, про які знаємо з сотень листів, що їх наш Фонд отримує щомісяця. Ми намагаємося створити системні програми, які розв'язували б ці проблеми. Чесно кажучи, ми реалізуємо значно більше успішних програм у багатьох напрямках, ніж я очікувала, коли починала роботу у Фонді.

Напрям «Україна вчора» присвячений вшануванню українського минулого, а також підтримці програм розвитку мистецтва та культури. Одна з програм цього напрямку, «Уроки історії: Голодомор 1932–33 рр.» збирає факти та свідчення цього жахливого злочину; допомагає вшанувати тих, хто вижив, пригадати імена всіх жертв Голодомору, а також подати ці факти світовій спільноті, щоб і вона зрозуміла масштаби та глибину цієї української трагедії.

У рамках програми «Розвиток музейної справи» ми допомагаємо працівникам галузі стипендіями і щорічно нагороджуємо найкращі музейні події року. Ми створили та підтримуємо музейний портал, а також друкуємо спеціалізовані матеріали для фахівців цієї системи. Також працюємо над створенням спеціальної бібліотеки, орієнтованої на світові стандарти управління музеями, складаємо електронний реєстр музейних пам'яток України та плануємо програму сприяння безбар'єрності: хочемо, щоб усі музеї нашої країни були доступними для людей з обмеженими можливостями.

Для популяризації українського кіно в світі торік Фонд створив Український Кінофондацію, яка успішно працює над

просуванням сучасного та класичного українського кіно. Ми презентували наші стрічки на Канському, Берлінському та Московському кінофестивалях. Оскільки наші люди є надзвичайно креативними, ми щиро віримо, що Україна має великий потенціал у цих галузях, які зрештою приносять значні доходи до бюджету країни і сприятимуть розвитку її мистецтва.

Інші культурологічні проекти, які ми підтримуємо у рамках напрямку «Україна вчора», — це музичний фестиваль «Країна мрій», кінофестиваль «Молодість» та Міжнародний конкурс молодих піаністів пам'яті Володимира Горовиця.

Ми також передали тисячі українських книжок до бібліотек шкіл, музеїв та простим громадянам нашої країни.

Я з нетерпінням чекаю наступного проекту напрямку «Україна вчора» — ми плануємо на конкурсній основі надавати малі гранти для підтримки культурних проектів, спрямованих на збереження українських ремесел, мистецтва та традицій, а також для передачі цих знань новим поколінням.

В напрямі «Україна сьогодні» ми реалізуємо програми для сприяння системним реформам у дитячій медицині, допомозі безпритульним, малозабезпеченим та інвалідам.

Програма «Від лікарні до лікарні» підтримує 25 дитячих лікарень в усіх областях України. Для цих лікарень ми організовуємо програми обміну досвідом і навчання медичного персоналу, купуємо обладнання та ліки, знаходимо партнерів за кордоном, створюємо опікунські ради, започатковуємо проекти із впровадження телемедицини, привозимо до ігрових кімнат лікарень іграшки та книжки. За роки існування цієї програми ми разом з партнерами надали українським лікарням допомогу на суму понад 34 мільйони гривень.

Програма «Радість дитинства — вільні рухи», яку ми реалізуємо разом з компанією «ТНҚ-ВР Коммерс», допомагає дітям з ДЦП. Їх в Україні понад 16 тисяч. Ми розповсюджуємо журнал, підтримуємо спеціальний сайт, даємо гранти реабілітаційним центрам. За цей час понад 1000 дітей пройшли лікування у клініці професора Козьявкіна. Бюджет програми — 4 мільйони гривень на рік.

Звичайно, наш наймасштабніший благодійний проект — це створення Всеукраїнського центру охорони здоров'я матері і дитини, «Дитячої лікарні майбутнього». Його мета — допомогти тисячам важкохворих українських дітей, яких сьогодні неможливо лікувати в нашій країні.

Напрямок «Україна завтра» — це насамперед освіта. Для залучення дітей та молоді до благодійної роботи фонд «Україна 3000» започаткував щорічну програму «Добро починається з тебе», в рамках якої провів конкурс на кращий благодійний проект, реалізований школою чи окремим класом. Цього року учні 112 шкіл з усіх областей України продемонстрували, що діти можуть віддано та ефективно працювати над вирішенням таких питань, як допомога бідним, захист довкілля, підтримка української мови та культури, навіть допомога бездомним.

Вже стали традиційними наші міжнародні гуманітарні форуми «Відродження, оновлення та розвиток людини», конкурс «Новітній інтелект України» для підтримки талановитої молоді.

Цього року наша особлива увага сконцентрована на вільному та рівному доступі до освіти і культури людям з обмеженими можливостями.

— Одним з найголовніших завдань Фонду ви назвали висвітлення теми Голодомору — на Батьківщині і за кордоном. Які заходи вважаєте найважливішими для переконливого розкриття цієї трагедії?

— На мою думку, для цього потрібно об'єднання зусиль держави і громади. Тому, як я вже згадувала, наш Фонд і створив програму «Уроки історії: Голодомор 1932–33 рр.».

Саме з ініціативи «Україна 3000» ще у 2002 році в нашій країні було вперше проведено акцію «Запали свічку». Тоді багато українців, можливо, вперше в житті замислилися над масштабами цієї трагедії. Кожного року дедалі більше людей по всій країні долучаються до цієї події.

За роки існування програми ми створили перший і поки що єдиний в Україні спеціалізований інтернет-сайт з цієї тематики, на якому оприлюднили понад 1200 свідчень очевидців Голодомору, наукові публікації, архівні фотографії. Проводимо конкурси плакатів з тематики Голодомору та конкурси для журналістів на краще висвітлення теми «Голодомор 1932–33 рр.» у засобах масової інформації.

Для донесення до світової спільноти правди про страшну трагедію українського народу ми створили виставку «Страчений голодом: невідомий геноцид українців». Виставку перекладено багатьма мовами, вона вже була показана у Верховній Раді, майже у всіх областях нашої країни, а також у Брюсселі, Берліні, Женеві, Лондоні, Вашингтоні, Вільнюсі та Дюссельдорфі.

Як дочка людей, які пережили голод і з дитинства розповідали мені про смерть багатьох наших родичів, я була здивована тим, як мало у світі, навіть в Європі, знають про що одну з найбільших гуманітарних катастроф ХХ століття, коли протягом 1932–33 років в Україні щодня помирало 25 тисяч людей — в основному дітей, жінок, літніх людей. Тому донесення цієї інформації до світової спільноти ми вважаємо одним з основних завдань своєї роботи.

Адже важливо, щоб світ не тільки засудив всі злочини сталінізму, а і розумів, яку небезпеку несуть тоталітарні та комуністичні режими, які й сьогодні є у світі. Ми переконані, що якщо український Голодомор 1932–33 років свого часу одержав належну оцінку, багато наступних геноцидів — у нацистській Німеччині, країнах Африки, Камбоджі, на Балканах, той, що триває у Дарфурі — могли б ніколи не відбутися.

Ми вдячні країнам, які визнали наш Голодомор геноцидом. Сьогодні ми намагаємося не тільки відновити історичну справедливість — ми також переконуємо світову спільноту в тому, що віддані справі боротьби з геноцидами у будь-якій країні світу.

Крім того, Фонд видає книги, присвячені темі Голодомору. Серед них — «Розсекречена пам'ять. Голодомор 1932–33 років в Україні в документах Служби безпеки України», наш спільний проект з СБУ. Разом із Луганським державним архівом ми видали книгу «Голодомор на Луганщині: 1932–33». Разом з Євгеном Сверстюком ми перевидали українською мовою книгу Роберта Конквеста «Жнива скорботи. Радянська колективізація і Голодомор». Також за нашої підтримки вийшли книги «Свіча пам'яті. Усна історія про геноцид українців» Валентини Борисенко, «Голод в Україні 1932–1933 рр. Вибрані статті» (упорядник Надія Дюк), «Голодомор 1932–1933 років в Україні. Документи та матеріали» (упорядник Руслан Пиріг).

— Відомо, що фонд «Україна 3000» виступив замовником великого документального фільму про Голодомор...

— Так, робоча назва цієї стрічки «Життя», режисер — Сергій Буковський.

Я хочу закликати всіх українців — розпитайте своїх бабусь і дідусів, старших людей, які пам'ятають ці трагічні часи. Пригадайте імена і помоліться за всіх своїх родичів, сусідів — і мертвих, і живих, і ненароджених. Ще 25—30 років тому за згадування про Голодомор можна було потрапити за радянські ґрати. А сьогодні від нас вимагається лише одне — згадати і пам'ятати. Як сказав колись болгарський філософ Цветан Тодоров: «Життя не може протистояти смерті, але пам'ять завжди перемагає у боротьбі з небуттям».

— Яким чином ви залучаєте меценатів до реалізації благодійних програм? Чи ім'я дружини Президента і є «системним підходом до цієї справи»?

— Можливо, ім'я дружини Президента і можна привернути увагу меценатів до певних проблем або нагальних потреб ме-

дицини, освіти, культури, але зробити їх довгостроковими партнерами Фонду можуть тільки системні та професійно організовані проекти.

Ми дійшли такого висновку вже на початку роботи нашого Фонду, адже на нашу адресу надходять тисячі прохань про допомогу, і задовольнити їх всі просто неможливо. Але якщо спробувати системно підійти, наприклад, до поліпшення сфери дитячої охорони здоров'я в Україні, у нас з'явиться можливість допомогти не десяткам, а десяткам тисяч українських дітей. Так з'явилися програми «Дитяча лікарня майбутнього», «Радість дитинства — вільні рухи».

Ми пропонуємо нашим партнерам проекти, які мають конкретних отримувачів та цілком конкретний результат. Ми розробили унікальні механізми контролю наданої нами допомоги — адже, постачаючи коштовне обладнання до лікарень, ми хочемо переконатися в тому, що його належним чином використовують та утримують.

Крім того, при всіх наших лікарнях-партнерах ми ініціюємо створення опікунських рад, до яких входять відомі в області люди — бізнесмени, провідні лікарі, громадські діячі. Такі опікунські ради можуть набагато швидше вирішити якусь нагальну для лікарні потребу, не чекаючи бюджетного фінансування. Ми віримо в те, що саме громада повинна взяти під опіку свої лікарні, школи, музеї.

Хочу також зазначити, що за ці роки кількість компаній-партнерів, які поділяють наше розуміння спільної громадської відповідальності, постійно збільшується. Коли ми починали працювати, нашими партнерами переважно були міжнародні компанії, але сьогодні серед наших основних меценатів та благодійників багато представників вітчизняного бізнесу. Адже український бізнес сьогодні певнено демонструє, що соціальна відповідальність за ту громаду, в якій він працює, стає невід'ємною частиною його корпоративної культури.

— Пригадую, у 1993 році, під час грузино-абхазького конфлікту, Україна надавала гуманітарну допомогу біженцям з Абхазії. Тоді організатори акції зіштовхнулися з проблемами законодавчого плану: Україні легше було одержувати гуманітарну допомогу, ніж надавати її іншим країнам. Чи зadowolняє вас Фонд нинішнє законодавство в тій частині, де йдеться про реалізацію благодійних та гуманітарних програм?

— Дякую вам за те, що порушили це питання, адже воно надзвичайно гостро стоїть сьогодні на нашому порядку денному. На жаль, і отримувати, і надавати гуманітарну допомогу в Україні ніколи не було легко.

Те, що держава змушує платити податки на добрі справи — це несправедливо. Уявіть собі — коли я хочу допомогти родині лікувати важкохвору дитину, і даю на це гроші, я повинна заплатити податок на цю суму. Коли ви хочете призначити дитині-сироті стипендію або подарувати книгу, ви мусите заплатити податок.

Пам'ятаю, як колись у 90-х роках одна канадська фірма запропонувала подарувати Україні дитячі суміші на суму 100 тисяч доларів. Податкова сказала: «Дуже добре, але за це ви повинні заплатити 20 тисяч доларів податків». Так само і для книг, і для будь-якої іншої допомоги, яка надається родинам або фізичним особам.

На жаль, частина коштів, які ми одержали у вигляді пожертв для будівництва «Дитячої лікарні майбутнього», піде до держави у вигляді податків. Таку політику важко зрозуміти. Коли я вперше почала про це говорити, мене критикували за те, що лобіюю пільги для олігархів. Але це проблема для всіх донорів — і великих, і малих, — і для всіх тих, хто потребує допомоги.

Якщо ми хочемо, щоб благодійність справді набула в Україні системного характеру, держава повинна піти назустріч тим, хто готовий взяти на себе розв'язання певних соціальних проблем, створивши відповідну систему пільг та можливостей, які сприяли б розвитку в Україні соціально відповідального бізнесу. Мені така політика видається розумною. А за будь-які зловживання потрібно карати.

Ми переконані, що якщо держава не зробить крок назустріч благодійникам, вона втратить унікальну можливість відродити меценатство та благодійництво, які мали тисячолітні традиції, і завдяки яким в Україні існували та успішно працювали численні школи, лікарні, бібліотеки, музеї, церкви.

— Хто для вас є прикладом філантропії? — На велике щастя, мені випала можливість зустрічатися і бачитися з багатьма людьми, які є філантропами та благодійниками. Серед них є і добре відомі люди, але не менше й тих, про яких ми мало

СУСПІЛЬСТВО

Вірю і де можу бути корисною»

знаємо, але які роблять дуже важливий внесок у те, щоб поняття філантропії та благодійності стали частиною нашого життя.

У минулому Україна мала багато прекрасних прикладів філантропії. Це і Гал-шка Гулевичівна, яка віддала свою землю для створення Києво-Могилянської академії; й Іван Мазепа, якого ченці Києво-Печерської лаври називали «щедрим благодійником», оскільки за його кошти будувалися церкви та мури; і Ханенки та Терещенки, які віддали свої мистецькі колекції світового значення в Київ.

Приклади, які відомі в усьому світі, — це матір Тереза, яка все своє життя присвятила підтримці та допомозі нужденним та бідним; найбагатші люди у світі Мелінда та Білл Гейтс, котрі більшу частину свого статку віддали на благодійні потреби і зараз присвячують свій час і талант розв'язанню глобальних проблем у сфері охорони здоров'я.

Це канадійці Петро Яцик, який залишив свої гроші для підтримки української мови в Україні, та Джеймс Тімертей, котрий щедро спонсорує багато проєктів у сфері культури та освіти, підтримує дітей-сиріт. Це тисячі українців, які зробили великі та малі пожертви для будівництва «Дитячої лікарні майбутнього». Для мене є прикладом і діти з села Новобогданівка, які продавали на благодійному ярмарку в «Артеку» власноруч зроблені іграшки, щоб зібрати кошти для «Дитячої лікарні майбутнього».

Неважливо, скільки ти даєш — для мене 200 гривень, які передали нам для «Дитячої лікарні майбутнього» діти-інваліди, не менш цінні, ніж мільйони гривень, що їх надали наші найбільші спонсори. Я завжди кажу, що коли ти допомагаєш іншим, ти одержуєш набагато більше, ніж віддаєш — це знає кожна людина, яка зробила хоча б один раз цю добру справу. Кожен з нас ніколи не повинен втрачати віру в те, що можемо змінити світ на краще. Адже будь-яка велика справа завжди починається з ініціативи або ідеї однієї людини чи невеликої групи людей — тільки так і буває.

— Чи задоволені ви нинішнім етапом проєкту «Лікарня майбутнього»?

— Ми постійно ведемо активну роботу заради створення лікарні, адже відчуваємо велику відповідальність перед українською громадою, яка довірила нам цю справу. Нам виділили земельну ділянку на території «Феофанії», ми визначили генерального проєктувальника лікарні та затвердили її сучасний архітектурний дизайн. Днями — 9 червня — став відомий переможець конкурсу на поставання важкого радіологічного обладнання, так званого лінійного прискорювача, який є найсучаснішим засобом знищення ракових пухлин у будь-якій частині тіла пацієнта — найновіша версія гамма-ножа. Ми організовуємо стажування українських лікарів за кордоном та продовжуємо вивчати найкращий світовий досвід функціонування аналогічних медичних центрів.

Намагаємося, щоб усі етапи цього процесу були якомога прозорішими, тому залучаємо до кожного з них фахівців і громадськість. Але, на жаль, нашу роботу дуже гальмують бюрократичні процедури, які ми повинні пройти для одержання всіх необхідних дозволів. Ми сподіваємося на підтримку і розуміння всіх сторін та органів державної влади, які теж беруть участь у цьому процесі. Адже кожен день затримки будівництва лікарні — це не просто гаяння часу: ми втрачаємо можливість надавати необхідну допомогу дітям.

Тим політичним силам, які марнують сьогодні час та гроші на те, щоб перешкодити нам, ми хочемо нагадати: у такий спосіб вони крадуть майбутнє українських дітей, яким сьогодні вкрай потрібне лікування. Було б краще, якби вони витратили свій час, енергію та гроші на допомогу дітям, а не на руйнацію.

— Ви згадали про Всеукраїнський конкурс «Новітній інтелект України». Які результати цього пошуку? Ми можемо пишатися інтелектуальними «запасами» країни?

— Для нас надзвичайно важливо підтримувати талановитих дітей, дати їм відчуття того, що вони потрібні Україні, що у них більше можливості реалізувати себе тут, ніж за кордоном. Відмінність нашого конкурсу в тому, що ми нагороджуємо та відзначаємо не наукові або літературні твори, а унікальні творчі ідеї: в економіці, бізнесі, політиці, а особливо — у соціальній сфері.

Цього року конкурс відбувався у трьох вікових категоріях за економічною та гуманітарною тематиками. Також традиційно проводилися конкурси дипломних робіт, соціальних та бізнес-проєктів. Загальна сума премій, що їх переможці от-

римали від Фонду «Україна 3000», — майже 60 тисяч гривень.

Не можу не згадати кілька робіт, які вразили мене і членів конкурсної комісії. Так, Вадим Нестеренко з Миколаївської області запропонував проєкт насадки на принтер, яка дає змогу друкувати елементи шрифту Брайля. А львів'янин Антон Красун представив соціальну програму, спрямовану на реабілітацію незрячих людей. Цю програму запропоновано Львівській міській раді, яка вже виділила частину коштів на її реалізацію.

— Вас не бентежить, що колишні та нинішні політичні опоненти, зокрема родина Віктора Пінчука, беруть найактивнішу участь у добродійних акціях, ініційованих вами?

— Я пишаюся тим, що наші різноманітні благодійні програми та проєкти приваблюють інші фонди, благодійні та громадські організації, компанії, людей з різних соціальних сфер та різних кутчків України. Адже тільки тоді, коли кожен громадянин нашої країни відчує свій християнський обов'язок та свою особисту відповідальність за ближнього, за свою громаду, місто, країну, ми зможемо впевнено говорити про високі стандарти та якість життя.

В усьому світі найбільші меценати та філантропи — це, як правило, представники великого бізнесу. Україна — не виняток. Наші заможні люди створюють свої власні або корпоративні благодійні фонди, реалізують певні програми та проєкти, які вважають важливими. Хоч би як ми ставилися до того, яким є джерело цих коштів, мусимо визнати, що краще, аби ці гроші працювали на Україну, а не йшли в офшорні зони або на купівлю нерухомості за кордоном.

З другого боку, благодійність також повинна розвиватися на рівні простих людей, церков, шкіл, молодіжних та жіночих організацій, щоб потреба допомоги ближньому ставала частиною їхнього менталітету та потребою душі. Наприклад, в Європі, Америці та Канаді дуже розвинене волонтерство, а найбільше на благодійність жертвують люди з найнижчими прибутками. Більш ніж половина американців працюють волонтерами, і майже 80 відсотків щорічно виділяють певну суму коштів на благодійність.

— Три роки тому італійські журналісти запитали вас, що означає бути першою леді? Ви тоді відповіли дуже лаконічно: допомагати чоловікові перетворювати Україну на європейську державу. Скажіть, будь ласка, з якими труднощами ви зіштовхнулися під час здійснення цієї місії? Чи могли б ви, з досвіду трьох з половиною років, розширити коло своїх обов'язків як першої леді країни?

— Це велика честь і відповідальність — бути дружиною Президента такої прекрасної країни як Україна. Моє перше й основне завдання — допомагати своєму чоловікові виконувати його нелегку та дуже важливу роботу.

Мої пріоритети залишилися незмінними — перетворення України на справжню європейську державу. Це не тільки моя мрія — це мрія багатьох поколінь наших предків. Я тішуся тим, як за ці три з половиною роки змінилася наша країна, менталітет її людей, особливо молоді. Помічати це і бути частиною цього для мене велика честь і щастя.

Я також радію тому, що коли я почала працювати, то знайшла багато партнерів, з якими та з Божою допомогою ми починаємо робити істотні та системні зміни у дитячій медицині, ставленні до людей з особливими потребами, відродженні української історії та культури, в гуманітарній сфері загалом.

Ці роки я також присвятила тому, щоб гідно представити Україну за кордоном і достойно приймати іноземних гостей у нас. Ми завжди намагаємося показати іноземцям нашу багату та цікаву історію, культуру, традиції, ознайомити їх з творчістю наших талановитих митців.

Щодо труднощів — на жаль, буває так, що я не можу допомогти у вирішенні навіть тих питань, які для мене є надзвичайно важливими. Тоді в мене виникає певне відчуття безсилля. Це також несправедливі напади з боку ЗМІ, брудна політична боротьба навколо нас. Але я хочу запевнити вас, що негативізм і цинізм політиків та ЗМІ ніколи не зупинять нас у нашому намаганні робити добрі справи. А можливо, навпаки — зроблять нас рішучішими.

— До речі, про негативізм. Катерино Михайлівно, чим, на вашу думку, пояснюється нинішнє похваллення «защатних байкарів», адже ми вже проходили і «вашу дружину американку», й інсинуації про ваші «спецзавдання» від ЦРУ? Чому знову порушують питання, які вже давно й доказово списано в архів?

— Очевидно, це роблять люди, які на

сьогодні є політичними банкрутами, і яким не залишилось нічого іншого, як нападати на мене, мою родину та дітей, щоб привернути до себе увагу. Вони забувають, що Україна сьогодні вже інша, що вже давно ми не живемо за залізною завісою. У них є велике бажання повернути старі часи, але, на щастя, вони вже ніколи не повернуться. Крім того, нападаючи на інших, ці люди відвертають увагу суспільства від своїх гріхів, своєї відповідальності за те, що відбувалося у нашій країні протягом багатьох років, коли знищення інакомислення було для них справою звичною та природною.

— Ви заявили про готовність подати судовий позов проти одного з таких ваших «біографів». Ці слова сказано спересердя чи ви доведете справу до кінця?

— Знаєте, в Європі і в цивілізованому світі не прийняті такі несправедливі, примітивні методи політичної боротьби, які ми, на жаль, бачимо зараз в Україні. Коли політики відверто брешуть з екранів телебачення та зі шпальт газет, б'ються, називають жаклими іменами своїх опонентів, «закочують» очі під час розмови — все це ми щодня спостерігаємо під час численних політичних дебатів. Таке в цивілізованих країнах просто не заведено. Та й в Україні таких політиків не поважають. Уже настав час, щоб політики почали відповідати за свої слова.

Справу доведу до кінця, щоб пан Грач припинив говорити неправду про мене і мою родину. І замість цього почав розповідати українському народу про те, чому він і надалі захищає партію, відповідальну за смерть мільйонів українців.

— Чи не виникає у вас бажання зустрітись з Давидом Жвонієм і подивитися йому у вічі?

— Ні. Після того, що відбулося у 2004-му і тепер — ні. Людина, яка вважає прийнятними такі методи життя і політичної боротьби, є слабкою. У своїй спробі відвернути увагу від своїх гріхів він готовий робити що завгодно. Цілком природно, що в цій боротьбі проти нас та проти України він здобув союзників серед подібних собі. Ця людина відповідає тим за свої вчинки та слова перед законом і перед Богом. Навіть якщо він у нього не вірить.

— Які, на ваш погляд, засади успішної кар'єри жінки в Україні: становище її чоловіка, багатство чи, як і в Америці, бажання вчитися і наполегливо досягати мети?

— Бажання вчитися і досягати мети є запорукою успішної кар'єри не тільки жінки і не тільки в Америці, а й в усьому світі. Також я глибоко переконана, що запорукою успішності будь-якої людини є відкритість до нового, працелюбність та моральність. Розумію, що сьогодні в Україні у жінок ще не так багато можливостей зробити успішну кар'єру, але шорік цих можливостей стає дедалі більше. Я бажаю кожній жінці доброго та успішного чоловіка, але не менш важливо, щоб жінка хотіла і могла відбутись як особистість і як професіонал. Тоді її поважатимуть більше і чоловік, і діти, а головне — збільшиться самоповага та самооцінка її самі.

— Як ви ставитеся до «жіночого питання» — з розумінням і підтримкою чи іронією?

— Я ставлюся до «жіночого питання» з розумінням, хоча, на моє переконання, нема проблем суто «жіночих». Адже з досвіду спілкування із сотнями жінок у різних кутках України та за кордоном знаю, що, незважаючи на всі географічні, політичні та соціальні відмінності, передусім усіх нас хвилюють прості життєві проблеми: здоров'я дітей, якісні та доступні медицина й освіта, гідна робота, безпечне довкілля. Ці проблеми не є суто українськими або суто жіночими. Вони турбують кожную людину і вирішуються разом з успішним розвитком країни, громадянського суспільства, його моральних основ та принципів. Над розв'язанням цих проблем працює держава, але без підтримки недержавного сектору, громадських організацій, без активної позиції самих жінок не можна очікувати на швидкі та ефективні результати.

Гендерна рівність офіційно зафіксована в чинному українському законодавстві, але, на жаль, реалії є іншими. Кількість жінок на вищих представницьких та управлінських рівнях дуже низька. Абсолютна більшість жінок працюють у сферах освіти, медицини, культури, сфери послуг, де рівень оплати праці є найнижчим. До того ж середня заробітна плата жінок становить дві третини від зарплати чоловіків. Крім того, багато жінок зіштовхуються з проблемою домашнього насильства.

З другого боку, дедалі більше жінок з'являються в органах місцевого самоврядування, у малому та середньому біз-

несі. Українські жінки мають дуже високий рівень освіти. Зростає активність жіночих організацій, які мають вплив на державні органи, формують суспільну думку, долучаються до державотворення.

Думаю, «жіноче питання» в Україні можна зняти, якщо створити для жінок економічні можливості, допомогти їм знайти гідну роботу, надати можливість поєднувати роботу та родину.

— У вас є донецькі корені. Ви використовуєте цю обставину як аргумент для прихильників поділу України на Схід і Захід?

— Насправді, мій батько народився у селі Зайцівка Харківської області, і зараз деякі мої родичі проживають у Харківській, Луганській та Донецькій областях. Моя мама родом з Київщини, маю також багато родичів у Києві та Київській області. Завдяки моїм батькам я добре знаю про те, що відбувалося у Східній і Центральній Україні в ті складні та трагічні часи, коли вони народилися і виросли, і коли вони змушені були під час Другої світової війни залишити Батьківщину — маму вивезли до Німеччини на примусові роботи, а батько потрапив туди як військовополонений. Батьки розповідали мені і про розкуркулення, і про знищення українського селянства, і про трагічну загибель родичів під час голодомору, репресій та Великої Вітчизняної війни.

Мені взагалі неприйнятна ідея будь-якого штучного розподілу України, і я не підтримую такі дискусії. Пам'ятаєте, як сказано у Біблії: «Усяке царство, що розділилося в собі, спустошиться, і всяке місто чи дім, що розділився в собі, не встоїть». Тому такі дискусії про розділ ініціюють лише ті, хто керується бажанням руйнувати, а не творити. Україна — єдина і неподільна держава, і, на мій погляд, її поділ на Схід і Захід існує тільки в уяві деяких політиків, які намагаються на цій темі заробити собі політичні дивіденди.

Справді, існують відмінності у різних регіонах України, але це те, що робить нашу країну такою красивою та унікальною. Так, у різних куточках нашої країни побутують свої обряди, традиції, менталітет. Але це тільки додає їй цікавості, робить її різноманітною та неповторною.

Я живу в Україні вже 17 років, але кожного разу, коли маю нагоду нею подорожувати, відкриваю для себе щось нове. Наприклад, не так давно була на Батьківщині свого батька — а це перетин Харківської та Луганської областей. Я допомогла поставити хрест на місці, де стояла церква, в якій хрестили мого батька і яка була зруйнована комуністами 1939 року. Там така краса, такі краєвиди — степ, засіяні поля, пагорби, озера, ліси і неймовірної краси квіти. Я ще раз зрозуміла, якою великою була його туга за цими краями, і за що — попри жахливі часи, які довелося пережити йому та його родині в Україні, — він любив Батьківщину кожною часточкою своєї душі. В цій любові він виховував нас, своїх дітей, і вчив нас, що Україна, Батьківщина — понад усе.

— Вас називають найактивнішою з дружин президентів незалежної України і взагалі однією з найвпливовіших жінок у її новітній історії. Але якось ви зізналися жартома журналістам, що чоловік не радиться з вами навіть під час готування салату. Тоді в чому, на вашу думку, основні причини впливовості першої леді — в її самостійній діяльності чи все-таки в можливості використовувати своє право «шиї, що крутить головою»?

— У мене і мого чоловіка різна робота і різні завдання. Останнє, про що ми говоримо вдома, — це про політику.

Я маю певний досвід роботи у гуманітарній сфері, у благодійності — і це єдине питання, і єдина причина моєї, як ви кажете, «впливовості». Я роблю те, в що вірю і де можу бути корисною, — у сфері покращення медицини, освіти, культури.

— І на завершення, якщо можна, розкрийте для наших читачів, батьків маленьких дітей, кілька тасмниць виховання від Катерини Ющенко-мами.

— Ми намагаємося виховувати у наших дітях якості, які, на мій погляд, є головними для будь-якої особистості, — моральність, духовність, працелюбність, патріотизм. Як сказано у Священному Писанні: «Привчай юнака до дороги його, і він як постаріється, не уступиться з неї». Я також широко вірю у виховання власним прикладом.

Ми вчимо наших дітей відповідальності — і за власну долю, і за долю ближнього, і за долю своєї країни. Як і будь-яка мама, я хочу, щоб мої діти вирости гарними людьми, здобули гідну освіту та роботу, розвивали свої таланти, стали свідомими громадянами своєї країни, і створили власні родини.

— Дякую вам за цю розмову і бажаю, щоб ці материнські мрії збулися.

Розмовляла Людмила КОХАНЕЦЬ.

«Уже настав час, щоб політики почали відповідати за свої слова»

В Євпаторії за розпорядженням міського голови Андрія Даниленка (*на знімку*) протягом курортного сезону у вихідні та святкові дні за порядком, крім правоохоронців, стежитимуть його чотири заступники, *повідомляє наш власкор Віктор ХОМЕНКО*

У Львові триває міжнародний форум «Проблеми альтернативного судочинства в Україні», присвячений перспективам розвитку інституту третейського суддівства (*Укрінформ*)

Постанова Верховної Ради України

Про найменування новоутвореного населеного пункту Олександрівського району Кіровоградської області

Верховна Рада України постановляє:

Присвоїти новоутвореному населеному пункту Олександрівського району Кіровоградської області найменування — селище Лісове.

Голова Верховної Ради України
Арсеній ЯЦЕНЮК.

м. Київ,
3 червня 2008 року.
№ 317-VI.

Постанова Верховної Ради України

Про перейменування міста Новояворівське Яворівського району Львівської області

Верховна Рада України постановляє:

Перейменувати місто Новояворівське Яворівського району Львівської області на місто Новояворівськ.

Головна Верховної Ради України
Арсеній ЯЦЕНЮК

м. Київ,
3 червня 2008 року.
№ 316-VI.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з припиненням повноважень народного депутата України Герасимова І. О. вважати недійсними посвідчення його помічників-консультантів:

1. Донченко Валентини Федорівни, № 407/01
2. Дьякова Сергія Гавриловича, № 407/02
3. Мойсеевої Ангеліни Вікторівни, № 407/03
4. Колотая Миколи Прокоповича, № 407/04
5. Суслової Єлизавети Микитівни, № 407/05
6. Стеценко Тетяни Костянтинівни, № 407/06
7. Музики Миколи Петровича, № 407/07
8. Короткіна Юлія Георгіївна, № 407/08
9. Андріянова Олександра Олександровича, № 407/09
10. Задираки Неллі Акіопівни, № 407/10

У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсним посвідчення помічника-консультанта народного депутата України Грицака В. М. Денисюка Станіслава Федоровича за № 98/06.

Управління кадрів.

Володимир КУЛІШ: «Ціни на Буковині під контролем, незважаючи на те, що ми годуємо Євросоюз»

Нещодавно Прем'єр-міністр України піддала критиці керівників трьох областей держави, які, за її інформацією, припустилися значного зростання цін на продовольчі товари. Серед інших прозвучало прізвище голови Чернівецької облдержадміністрації Володимира Куліша. Журналіст «Голосу України» поцікавився, а що думає він з цього приводу.

— Володимире Івановичу, на критику слід реагувати, особливо на ту, яка підриває авторитет обласного керівника. Як на мене, ціни в області загальноукраїнські, а порівняно з Києвом навіть нижчі. Що на це скажете?

— Обласна державна адміністрація поділяє стурбованість Кабінету Міністрів щодо цінової ситуації, яка склалася на споживчому ринку. Нами вжито низку заходів щодо стабілізації цін в регіоні. Одразу хочу заявити, що ціни на продовольчі товари в області не перевищують середньоукраїнських. Це при тому, що наша область витримує великий наплив закордонних покупців після вступу Румунії до Європейського союзу. У вихідні з Румунії до Чернівців заїжджає потік автомобілів, якими румуни прибувають цілими родинами і закуповують продукти та інші супутні товари на цілий тиждень. Такі вояжі для іноземців є вигідними, оскільки ціни на товари у Чернівецькій області в 1,5—3 рази нижчі, ніж у сусідній Румунії. Її громадянам для в'їзду в Україну віза не потрібна, отож перетин кордону іноземними громадянами лише в І кварталі 2008 року збільшився у 3,5 разу. Разом із продовольчими і непродовольчими товарами з області викуповуються будівельні та паливно-мастильні матеріали. Це спричинило те, що товаровиробники, котрі постачають продукти харчування, бачачи шалений попит, піднімають ціни на свою продукцію, особливо на ринках. Так німці їздять до Польщі, а голландці та французи — до Німеччини, і нічого не вдієш.

— Виходить, Чернівецька область стала потужним ринком збуту, тож на скільки збільшився товарообіг, передусім у роздрібній торгівлі?

— У січні-квітні він становив 1854,3 мільйона гривень, що на 34,4% більше за обсяги січня-квітня 2007 року. Таким чином, за темпами приросту обороту роздрібною торгівлю область посідає друге місце серед регіонів. Це при тому, що, згідно з останніми статистичними даними по Україні, за індексом споживчих цін у травні 2008 року до попереднього місяця показник менше 100% в Україні мали лише Тернопільська (98%) і Чернівецька (99,4%). Слід зазначити, що за таких умов нами не допущено дефіциту товарів продовольчої групи, більше того, посилюється тенденція до розширення торговельної

мережі. Нині ціни на основні продукти в області не перевищують середніх українських, а на деякі види є нижчими. Врахуйте, що базові підприємства з виробництва продовольчих товарів, ціни на які підлягають державному регулюванню, у нас їх у повному асортименті не виробляють. Область залежна від товарів, завезених з інших регіонів, а тому випадки подорожчання тих чи тих видів продукції мали зовнішнє походження і відображали загальноукраїнські тенденції.

— Приватна власність на підприємства харчової та переробної галузі відводить керівництву області роль статиста. Як за таких умов ви можете управляти ринком, коли буржуї багатіють, чиновники спостерігають, а громадяни розраховуються за румунські продовольчі набіги?

— Ми використовуємо усі важелі впливу, у тому числі делеговані урядом. Іноді діємо на межі фолу. Наразі підписано меморандум порозуміння між Чернівецькою ОДА та сімома ключовими суб'єктами господарювання і чинниками мереживної роздрібною торгівлі. Більшість керівників підприємств поставили свої підписи під цим документом, який встановлює регулювання цін для двадцяти монопольних утворень через обмеження нормативу рентабельності й затвердження граничних розмірів торговельних надбавок. Усі зміни оптово-відпускних цін на соціально значущі товари відтак мають декларуватися. У результаті подібних заходів у травні ми знизили ціни на молоко, яйця, сметану. З ключовим м'ясопереробником МП «Колос» домовилися щодо зниження на 10% ціни на значний сегмент його продукції. Що стосується темпу приросту валової продукції сільського господарства, то Чернівецька область знаходиться на п'ятому місці, збільшивши питому вагу області у загальноукраїнському виробництві до 2,4%. Аналогічна робота проводиться й в районах. Враховуючи, що впродовж квітня 2008 року відбулося істотне підвищення цін на окремі продукти, овочі та фрукти, 16 травня цього року створено мобільні групи, у складі яких представники усіх контролюючих і правоохоронних органів. Їм доручено перевіряти виробників, продовольчі ринки та підприємства торгівлі.

— Найбільш лакмусовою для ажіотажних розмов є ціна на хліб. У Чернівецькій області він не найдешевший і, до слова, не найсмачніший.

— Для забезпечення споживачів області хлібом та хлібобулочними виробами масових сортів ми розробили та узгодили графік щомісячної поставки борошна із Держкомрезерву України та Аграрного фонду у пекарні області, яке використовується повністю у кількості 1100 тонн. Але ціни на борошно із Держкомрезерву теж зростають майже щомісяця. Так, з 1 лютого вони зросли на 9—14 відсотків, з 1 березня — вже на 12—14, а з 1 квітня — на 1,2—2,8 відсотка. Оптово-відпускна ціна на тону борошна вишого гатунку з 1540 гривень зросла до 1900 гривень, або на 23,4 відсотка. Те саме і з борошном першого гатунку, ціна на яке зросла на 32,7 відсотка. Це все об'єктивні речі.

— Як влада може реально «загнуздати» ціни на хліб?

— Чинне законодавство, на жаль, не сприяє здійсненню оперативних перевірок та вжиттю ефективних штрафних санкцій. Використання наданих повноважень щодо державного регулювання цін на продовольчі товари є неефективним, оскільки забирає багато часу на всіх етапах: від розробки, оприлюднення, погодження до реєстрації в органах юстиції. У результаті прийнятий документ втрачає актуальність. Суттєво обмежив повноваження контролюючих органів, позбавивши їх оперативності, і прийнятий Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Тепер проводити позапланові перевірки можна лише за наявності дозволу центрального органу виконавчої влади, а після попередження суб'єкта роздрібною торгівлі за 10 днів про оперативність не йдеться. Пропозиції щодо вирішення цієї проблеми я не раз направляв уряд. Поки що у відповідь чую тільки критику, хоча, повторюю: ціни у прикордонних областях, де діє безвізовий режим для однієї сторони, і де вони істотно різняться по два боки кордону, завжди є вищими. Це слід враховувати. Поки що ціни у Чернівецькій області під контролем, незважаючи на те, що ми годуємо Євросоюз.

— Як ви особисто відреагували на закид керівника уряду?

— Почав з'ясовувати, що ми маємо насправді. Переконалий, що прозвучали висновки за неперевіреною інформацією, можливо, хтось зуміє дезінформувати прем'єра. Це підтвердив і міністр економіки Богдан Данилишин на офіційному сайті міністерства, зазначивши, що у травні Україна отримала нижчий рівень інфляції за останні дев'ять місяців. Зниження цін, за інформацією міністра, у травні відбулося в двох областях — Чернівецькій та Тернопільській. Такого не було зафіксовано у жодному іншому регіоні. Зараз ми вже відчуваємо стійкі позитивні тенденції щодо уповільнення зростання цін. Переконалий, інфляцію буде приборкано.

Сергій СУЛИМА.

На знімку: голова Чернівецької ОДА Володимир Куліш.

Книга української освіти

Нещодавно побачила світ унікальна, перша в Україні книга «Енциклопедія освіти». Видання з'явилося завдяки спільній роботі Академії педагогічних наук України і видавництва «Юрінком—Інтер».

«Енциклопедія освіти» — перша у вітчизняній літературі довідково-аналітична праця, що вмістила різноманітну інформацію з розвитку всіх рівнів освіти, теорії, історії та практики української педагогічної та психологічної науки. Видання охоплює різні галузі знань (педагогіку, психологію, філософію, економіку, історію, мистецтво, етику, теорію управління, бібліотекознавство тощо).

Президент Академії педагогічних наук України, відповідальний редактор енциклопедії Василь Кремень під час презентації зазначив, що останнім часом у розвитку українського суспільства, освіти і науки відбулися масштабні зміни, які зумовили значне зростання нової інформації, потребу переосмислення й упорядкування відомих знань, прискорили інтеграційні та комунікативні процеси. І хоча за роки незалежності поміт-

но розширилась поінформованість педагогів, громадськості щодо розвитку освіти, у тому числі й за рахунок Інтернету, потреба у професійній довідковій літературі залишається величезною. «Дотепер українські читачі могли користуватися лише словниками з окремих наук. Сучасний стан розвитку освіти потребує оновленої інформації енциклопедичного рівня, яка охоплює широкий реєстр понять, термінів, що відображають освіту як цілісний феномен, що розвивається. Таким виданням і стала «Енциклопедія освіти», в якій на належному рівні науковості, повноти і доступності відображено багато сучасних знань про освіту».

Видання покликане задовольнити інтереси широкого кола людей, які беруть участь в освітньому процесі. На переконання президента видавництва «Юрінком—Інтер» Віктора Ковальського, ця енциклопедія сприятиме утвердженню в суспільстві цінності освіти, вихованню поколінь, які прагнуть і вміють учитися впродовж життя, сповідують демократичні ідеали.

На знімку: під час презентації.

Мета — усунути невідповідності

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет з питань науки і освіти не підтримав проєкт закону про внесення змін до деяких законів України (щодо надання статусу державних службовців медичним, педагогічним і науково-педагогічним працівникам).

Підтримуючи ідею поліпшення їхнього матеріального становища, члени комітету висловили низку зауважень до проєкту.

Голова комітету Володимир Полохало, зокрема, підкреслив, що «йдеться про концептуальну зміну підходів до розуміння державної служби». Законодавство України визнає державною службою лише «професійну діяльність осіб, які займають посади у державних органах та їх апараті щодо практичного виконання завдань і функцій держави та

одержують заробітну плату за рахунок державних коштів». Розширення поняття «державна служба», на його думку, є необґрунтованим і потребуватиме кардинальної зміни чинного законодавства.

Воно встановлює низку особливих вимог для держслужбовців. Поширення цих вимог та певних обмежень на медичних і педагогічних та інших працівників, вважають народні депутати, є «абсолютно необґрунтованим та матиме наслідком невинуватене звуження їхніх прав». Наприклад,

державні службовці не можуть брати участі у страйках, займатись підприємницькою діяльністю. В разі прийняття законопроєкту в запропонованому вигляді скоротиться термін відпустки педагогів.

На думку Головного науково-експертного управління апарату Верховної Ради України, підвищення рівня матеріального та соціального забезпечення згаданих категорій працівників повинно відбуватись не шляхом надання їм статусу державних службовців, а шляхом збільшення заробітної плати та розширення соціальних гарантій.

Комітет вирішив повернути законопроєкт (Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування) для доопрацювання.

...Народні депутати обговорили та рекомендували парламенту прийняти за основу проєкт закону про внесення змін

до деяких законів України щодо дитячих будинків сімейного типу (ДБСТ), внесений урядом.

Мета законопроєкту — усунення невідповідності між чинними законами. Відповідно до Сімейного кодексу України, інших актів ДБСТ — це окрема сім'я, яка створюється за бажанням подружжя або окремої особи, які беруть на виховання та спільне проживання не менше п'яти дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Тим часом законами України «Про освіту» та «Про дошкільну освіту» визначено, що дитячий будинок сімейного типу є дошкільним навчальним закладом.

Проектом пропонується вилучити термін «дитячий будинок сімейного типу» з переліку дошкільних навчальних закладів у відповідних законах.

Вл. інф.

І школа — її родина

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Знайомтесь: Колько Галина Федорівна, директор Сиваської спеціальної школи-інтернату, вчитель від Бога, талановитий організатор (на знімку). Удостоєна численних нагород.

Вона перетворила школу на домівку радості і пошуку. У степовій глибинці зуміла створити оазу світла і добра, де діти і вчителі — одна родина, де в навчанні — новітні технології, розроблені моніторинги, своя особлива система виховання, де свята — це шасливі хвилини єднання дорослих і дітей.

Завдяки турботі директора школа має комп'ютерний клас, обладнаний кабінет релаксації, світлі облаштовані кімнати, автобус, легковий автомобіль, трактор тощо. А скільки ще планів, задумів!

Н. ТАРАН,

учитель початкових класів

із 41-річним педагогічним стажем в одній школі.

Новотроїцький район
Херсонської області.

Фото автора.

Батогом чи пряником?

ТОЧКА ЗОРУ

Відгук на статтю «А «мажорів» не гріх і лупцювати?» («Голос України» за 08.02.08).

Чи можна за погану поведінку карати учнів фізично? У чому причина розбещеності учнів і студентів? Лише знайшовши причину аморальної поведінки молоді, можна буде відповісти на поставлене життям запитання й обрати правильний метод виховання.

Він завжди має відповідати епосі, країні, суспільному ладу. У нас змінився суспільний лад. Відбулися докорінні зміни

у виробничих відносинах людей, а отже, і в побуті. Змінилися моральні цінності, а це означає, що необхідно відкоригувати й методику виховання.

Якщо ще двадцять років тому педагогові досить було пожурияти учня за порушення дисципліни, закликати його до совісті, пригрозити записом у щоденнику, викликати батьків, то тепер це не діє. Чи не тому останнім часом дедалі частіше у педагога виникає бажання покарати винуватця фізично?

Є безліч причин неслухняності дітей, неповаги до вчителів, дорослих. Ось, на мій погляд, основні з них.

Багато батьків самовідсторонюються від виховання своїх чад через завантаженість на роботі (ах). Інші просто не бажують цим займатися, вважаючи виховання святом обов'язком школи. А вчителям, через маленькі зарплати, доводиться брати півтори ставки. Яка вже тут якість навчання й виховання?

Міністерство освіти, успішно проводячи комп'ютеризацію навчальних закладів, не надто дбає про духовність не лише дітей, а й, вважаю, самих педагогів.

Про уряд і місцеві органи влади годі й казати — гральні автомати, клуби, де замість підлітків «качки», зачинені книгарні, бібліотеки свідчать

самі за себе. Крім того, уряд фактично узаконив легальне вживання легкого наркотику, рекламу алкоголю й тютюну ніхто не забороняє.

Діти талановито копіюють поведінку дорослих, як губка, всотують їхні негативні риси характеру. Величезну «допомогу» в цьому надають телебачення і преса — на екрані суцільні вбивства й насилля. Не відстають від них і депутати, показуючи в сесійній залі, як вирішувати спірні питання.

Із зазначеного випливає: щоб домогтися слухняності учнів, поваги їх до вчителів, до людей старшого покоління, вони повинні вилікувати себе. Ось таке замкнуте коло виходить.

А тепер висловлю свою думку з приводу інциденту, що стався з викладачкою Світлою П. («А «мажорів» не гріх і лупцювати?», «Голос України» за 08.02.08).

Я проти фізичного покарання учнів — як способу вирішення конфліктних ситуацій. Таким ситуаціям треба запобігати. А цей випадок свідчить про те, що викладач ще раніше припустився низки помилок у своїх відносинах зі студентами. Звичайно, є тут і провина керівництва інституту. Я особливо й не звинувачую Світлану. У тій обстановці викладачка перебувала в шоковому стані, і в неї спрацював чисто материнський рефлекс — дала ляпаса одній

та іншій дитині. Треба сказати, їй ще пощастило. У неї могли виникнути й більші проблеми у відносинах з учнями, керівництвом інституту, батьками.

Отож як допомогти вчителям у таких ситуаціях? Вважаю, треба негайно вживати суворих заходів покарання за аморальну поведінку. А з огляду на те, що совість нині не в ціні, треба бити порушників по кишені, залежно від доходів батьків. Наприклад:

1) запровадити закон, який дозволяє штрафувати батьків за негідні дії їхніх дітей;

2) в інституті приймати випускників тільки з позитивною характеристикою;

3) штрафувати студентів за грубі порушення дисципліни, аж до виключення з інституту;

4) вживати адміністративні стягнення до учнів за зрив навчального процесу, за некультурну й аморальну поведінку...

Взагалі-то такі закони існують, але вони не діють! Їх застосування змусить учнів та їхніх батьків бути законослухняними.

А карати учнів фізично ми не маємо права. Я нарахував щонайменше 16 серйозних наслідків, якщо порушити законодавчі акти України, Конвенцію про права дитини, відповідні міжнародні угоди тощо.

Володимир СТРУЧКОВ.

Чернівці.

ФАКТ

Вручено премії переможцям III міського конкурсу науково-дослідницьких робіт серед студентів та молодих вчених київських навчальних закладів «Інтелект молодих — на службу столиці». 3 51 поданої роботи (28 ВНЗ) визначили 15 кращих прикладних інноваційних науково-технічних проєктів. Їх передадуть відповідним структурним підрозділам Київської міськдержадміністрації.

Випускники

*А мы — выпускники прекрасной школы
Пред нами много радостных дорог,
Сегодня вы услышите приколы,
Которые придумал педагог.*

*А мы его, конечно, вдохновили
Своим житієм за партией и доской —
Ведь сколько окон, помнитесь, разбили
И сколько двоек унесли домой.*

*Вы скажите: «Зачем воспоминанья?
Ведь не вернутся школьные года!»
Но этот храм, где получили знанья,
Мы не забудем в жизни никогда!
Вероніка ДЕРКАЧ.*

АНЕКДОТ ВІД ВОВОЧКИ

Іспит. Викладач: — Ну, знаєш? Студент: — Знаю. — Що знаєш? — Предмет знаю! — Який предмет? — Який здаю! — А який здаєш? — Ну, це ви вже чіпляєтесь!

ЗАПИТАННЯ ВОВОЧКИ

Час до школи!

Мій шестирічний син збирається до школи. Чи не зарано? Що потрібно для оформлення хлопчика, чи передбачено тестування?

Галина НАВРОЦЬКА.
Миколаївська область.

Так, якщо син зібрався, значить, пора. Зараз іде запис у загальноосвітні заклади саме шестирічок.

У ЗОШ потрібно віддати заяву, копію свідоцтва про народження дитини, медкарту. І все! Жодних додаткових даних про батьків (довідок із ЖЕКу, з місця роботи про зарплату й т. п.) або «абітурієнта».

Учитися він може в будь-якому закладі (перевага — за місцем проживання), якщо, правда, перші класи не переповнені.

У загальноосвітній школі ніякого тестування й співбесіди не проводять. Інша річ — ліцеї, гімназії. Там правила конкурсного прийому оголошують не пізніше, як за два місяці до його початку.

Конкурс проводять у формі співбесіди в присутності батьків. Від дитини не можуть вимагати знань, не передбачених програмою дошкільної освіти.

Співбесіда має тривати півгодини.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Кому підморгує сліпа Феміда?

Пошта редакції і наших власних кореспондентів дедалі більше наповнюється листами зі скаргами людей, які постраждали від «правосуддя», котрим довелося пересвідчитися: негаразди в деяких судах «зашкалюють» і перевищують «усі допустимі норми», множать трагедії доль і душ українців.

Хоча й визнано на конституційному рівні статус України як правової держави, все більше обурення її пересічних громадян викликають дії третьої влади — судової.

Тож нині говоримо вже про відхід від проголошених принципів життя держави. А виправдання судочинців, мовляв, судова система — невід'ємна частина нашого суспільства, тож їй при-таманні й чимало його недоліків, — не переконливі, бо надто висока ціна судових помилок.

Ідеться ж бо про головні скрижалі наших свобод: юри-дичну захищеність особистості, вільне здійснення, охорону і захист основних прав людини, які держава зобов'язана гарантувати кожному. Адже вона задеклару-вала, що забезпечить особистос-ті будь-якого соціального про-шарку право на судовий захист, на отримання кваліфікованої юридичної допомоги безплатно, на доступ до правосуддя й на компенсацію завданого збитку.

Проте невіршеність і на сьо-годні цілого комплексу проблем, що стосуються ефективності ро-боти юридичних гарантій у сфе-рі кримінального судочинства, викликає, на мій погляд, особ-ливу тривогу, оскільки сприяє посиленню такого негативного соціального явища, як правовий нігілізм, який зовсім не сприяє формуванню в Україні правової держави.

Суспільство вимагає ясності, наскільки об'єктивні наші суди, чи захищені судді від тиску, і з'ясування ще цілого стосу гос-трих питань.

Потреба дискусії очевидна. Нам належить з'ясувати, нас-ільки сьогодні досконала про-цедура висування суддів та їх призначення. Хто це здійснює? Насільки виправдана пожитте-вість призначення суддів? Чи не варто повернутися до виборів суддів, як це було раніше? Який нині рівень корупції в судовій владі? Чи є прецеденти, коли суддів позбавляли посад чи при-тягали до кримінальної відпові-дальності? Як перемогти по-шесть рейдерства, від якого по-терпає країна? Що, на вашу думку, потрібно зробити, щоб побороти це зло? Як домогтися ефективного виконання судових рішень? Чи повинні бути судді безконтрольні з боку держави й незалежні від власного народу?

Редакція запропонувала від-крити дискусію людині, з дум-кою якої рахуються тисячі під-приємців у більшості регіонів нашої країни.

Олександр ДУДКО (на знімку) уже майже 20 років очолює Со-юз підприємців і промисловців, а згодом — підприємців і робо-тодавців. Він разом зі своїми ко-

легами й соратниками зачинав першу в державі громадську ор-ганізацію, першу незалежну ра-дянську газету «Комерсант», першу біржу, перший на терито-рії СНД недержавний банк, пер-ший приватний ВНЗ і чимало інших важливих елементів сусп-ільної інфраструктури. Потім, як і всім, йому довелося пережи-ти складний час правового ваку-уму й нігілізму, гіперінфляції й розгулу злочинності, економіч-ної й політичної нестабільності, та, як оптиміст, він ніколи не складав рук, ні перед ким не прогинався, завжди вірив у те, що все налагодиться, а труднощі подоланні.

Останніх 10 років у всіх регі-онах України його більше зна-ють як правозахисника інтересів малого бізнесу. Має декілька ви-щих освіт, автор 3 книжок і по-над 200 публікацій. Власний біз-нес дає йому можливість гідно утримувати родину, трьох синів, допомагати батькам і займатися громадською діяльністю. Все це перелічено лише для того, щоб шановний читач міг уявити собі всю глибину розчарування й потрясіння, які нині виводяться переживати вітчизняним бізнес-менам від безвиході ситуацій, в які вони потрапляють за злочин-ним умислом корумпованої час-тини суддів. Приклади, що їх він наводить, досить стандартні. Нині сотні тисяч колег Олексан-дра та й громадяни по всій Ук-раїні вже просто стогнуть від ко-рупції, безкарності і свавілля, що вкорінилися в судовій систе-мі. Отже, йому слово.

— Конституція України га-рантує незалежність і недотор-канність суддів. З другого боку, судді — це такі самі громадяни нашої країни, люди, що отрима-ли виховання й освіту поряд із нами й піддані спокусі й усім порокам, властивим суспільству. Водночас є істотна розбіжність між звичайним громадянином і суддею, котра полягає в тому, що останній наділений владою, а рішення приймаються ним ім'ям України й обов'язкові для виконання на всій її території. Саме тому будь-яке необ'єктив-не рішення суддів лягає брудною плямою на мундир державного правосуддя, підриває довіру гро-мадян до влади, загрожує націо-нальній безпеці держави.

За інформацією моїх колег з усієї України, деякі суди сьогод-ні приймають потрібні рішення для впливових або багатих лю-дей. Метою рейдерів є вже не приватизувати або придбати чи-юсь власність, а просто відібрати її «на законних підставах».

Наведу лише дві класичні й типові схеми рейдерського вико-нання, схожі приклади яких можна знайти в кожній області України.

Отже, уявіть, що ви на закон-них підставах володієте якимсь цільним майновим комплексом «А» (або орендуєте). Ніхто й ні-коли не ставив під сумнів ваші права, але моїй фірмі «Б» знадо-билася ваша територія. Я зустрі-чаюся з вами і пропоную добро-вільно поступитися мені будин-ком, натовість підсуваю те, що мені самому не потрібно. Ви, природно, відмовляєтеся. Я даю вам тиждень, пообіцявши, що потім нічого як компенсацію вже не пропонуватиму, а просто за допомогою високого заступ-ника заберу все задарма, а вас доведу до банкрутства і закрию.

Ви не погод-жуєтеся. Я до-мовляюся з фір-мою «С» і в 2000 році укладаю фіктивний дого-вір оренди ос-новної частини вашого об'єкта, а заодно підписую з нею акт прийо-му-передачі. І абсолютно не-важливо, що ця фірма «С» не ма-ла права цього зробити, тому що ніколи не во-лоділа цим об'єктом і ні від кого його не приймала в роз-порядження.

Я подаю заяву до Господар-ського суду, в якій зазначаю, що завжди пере-бував за вашою адресою, а ви вчора незаконно захопили в ме-не ваш будинок і перешкоджає-те його орендувати в «С». Це відверта неправда, про що відо-мо всьому місту, але я прошу суд з метою забезпечення скорон-ності мого майна прийняти ук-валу, якою суд заборонив би вам користуватися своїм майном. Щоправда, мого майна там не-має й ніколи не було, тому що я навіть точно не знаю, де перебу-вають зазначені у фальшивому договорі площі. Але, із зрозумі-лих читачам газети причин, у цей само день якийсь суддя, наприклад, навіть не перевіри-вши і не розглянувши жодних ва-ших документів, терміново приймає потрібне мені рішення про заборону і призначає дату судового засідання. Прокуратура і міліція на ваші заяви не реагу-ють, пояснюють, що справа роз-глядається в суді й вони не ма-ють права втручатися. Водночас рекомендують вам, як то кажуть, упокоритися, продовжувати оп-лачувати всі комунальні платежі, виплачувати неустойки, йти прямою дорогою до банкрут-ства, але законослужбно захи-щати свої інтереси лише в суді.

Ви з'ясовуєте, що договір «В» із «С» має фіктивний характер. Більше того, за письмовим пояс-ненням самого «С» у нього ніко-ли й не було прав на передачу «Б» цього майна. Далі з'ясову-ється, що ініціатором укладення липового договору був «Б», який і надав «С» акти прийому-пере-дачі й «вашу» фіктивну відмову-додаток до договору між вами та «С», який ніколи в природі не існував, про що ви навіть не підозрювали. З огляду на те, що про наслідки всього цього не підозрювала і фірма «С», ви рі-шенням третейського суду з ціл-ковитого розуміння і згоди стор-ін визнаєте недійсними липові документи, що ніколи не здій-снювалися. Юридично все пра-вильно.

Але не так сталося, як гадало-ся.

Тоді ви залучаєте до суду третьою стороною «С» як мого фіктивного «орендодавця». Він є чесний, тож пише у відозві, що ніколи й нічого мені за за-значеною адресою не передавав, що я на зазначених площах ні-коли не перебував, що докумен-ти є вдаваними, ніколи не вико-нувалися, визнані недійсними і що взагалі — це будинок не йо-го, а Фонду держмайна. Іншими словами, що ви взагалі не може-те бути відповідачем у цій спра-ві, орендуєте свій комплекс у держави, що не має до вас нія-ких претензій, і перебуваєте за зазначеною адресою на закон-них підставах.

Однак усі ці залізні доводи не заважають ухваленню рішення, що повністю суперечить наданим доказам. Більше того, до рішення

додається ще й площа допоміж-них госпбудов, яких не було на-віть у липовому договорі між мною та «С», на який я посилав-ся, звертаючись до суду. Ці пло-щі я, завдяки винесеному рішен-ню, миттєво захоплюю. З огляду на те, що в мене тепер немає ні орендодавця, ні прав власності на об'єкт, наш так званий суддя приймає не просто, а прямо-таки соломонове рішення:

1) вам, тобто фірмі «А», не-гайно звільнити зазначені в рі-шенні законно орендовані вами, але незаконно займані площі;

2) вам, тобто фірмі «А», не перешкоджати «Б» КОРИСТУ-ВАТИСЯ зазначеними в рішенні площами.

Саме ось так, а не інакше: не орендувати, не розпоряджатися, не володіти, а саме КОРИСТУ-ВАТИСЯ не орендованим у власника майном. А вам — НЕ ПЕРЕШКОДЖАТИ йому робити ці протизаконні дії. При цьо-му не факт, що поставлять під сумнів справжність вашого дого-вору оренди або визнають його несправжність, і взагалі, де га-рантія, що не залучать до участі у справі законного власника спірного майна?

Ви подаєте заяву до Апеля-ційного суду, а я, ну скажімо, наймаю приватну охоронну структуру, котра штурмом бере ваш заклад, при цьому завдає травми декільком вашим праців-никам. Далі уявіть, що все спус-кається на гальмах після того, як я приїжджаю в міліцію, роблю пару дзвінків і показую рятівне, але таке, що ще не набрало за-конної сили, рішення суду.

Тепер я методично здійснюю свої спроби захоплення з метою порушення нормального проце-су роботи й доведення вас до банкрутства, а за невиконання рішення суду вас штрафують.

...Усі перипетії подальшої бо-ротьби не вмістяться й у місяч-ній підшивці газети. Усе. Кі-нець.

Але ви оптиміст. Ви розуміє-те, що програли лише віру у справедливість, силу Закону і чесність держави. Вас заспокоює те, що подібне рішення суду нездійсненне в принципі, тому що ви не можете віддати те, чим не володієте, звільнити примі-щення, які законно займаєте, і не перешкоджати користуватися тому, хто це не орендує в закон-ного представника власника.

Монолог Олександра ДУДКА, президента Союзу підприємців і роботодавців Криму, голови спостережної ради Кримського інституту економіки і господарського права записав Віктор ХОМЕНКО. Сімферополь. Мал.Олексія КУСТОВСЬКОГО.

(ЗАКІНЧЕННЯ В НАСТУПНОМУ НОМЕРІ.)

Потурбувались, або Чим допомагає держава дітям

Дитина, позбавлена батьківського піклування, сирота або дитина, батьки якої розлучилися, сьогодні не рідкість. Завдання держави в такій ситуації якомога більше турботи приділяти таким дітям.

5 березня Кабінетом Мініс-трів України прийнято декілька нормативних актів, спрямованих на регулювання зазначеної сфе-ри.

Були внесені зміни до поряд-ку призначення та виплати тим-часової державної допомоги ді-тям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають мож-ливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме. Було уточнено та розширено підстави надання такої допомо-ги. Зокрема, встановлено, що тимчасова допомога надається у разі, коли рішення суду про стягнення аліментів не викону-ється, й уточнено, що не вико-нується у зв'язку з ухиленням від сплати аліментів або відсут-ністю у боржника коштів та ін-шого майна, на які за законом може бути звернено стягнення. У практичному плані це уточ-нення досить важливе, адже во-но дає змогу конкретніше визна-чити підстави для надання такої допомоги і забезпечити ефектив-нішу реалізацію прав громадян на її отримання. Також підста-вою для призначення тимчасової допомоги є умови, коли один з батьків перебуває під арештом, слідством, на примусовому ліку-ванні, у місцях позбавлення волі або його визнано в установлен-ому порядку недієздатним, або таким, місце перебування якого не встановлено. Цей перелік був доповнений ще однією підста-вою, а саме: коли батько дитини перебуває на строковій військо-вій службі. Поки юнаків призи-вають на військову службу захи-щати Батьківщину, цей пункт дуже важливий, адже хоча бать-ко живий і здоровий, він не мо-же надавати допомогу своїй ди-тині з огляду на цілком об'єк-тивні обставини. Тому надання тимчасової державної допомоги за таких умов є необхідним.

Одночасно розширено і пере-лік документів, які необхідно по-давати для отримання тимчасової допомоги. Постановою встано-лено, що для цього потрібно, за-лежно від підстав призначення, подати рішення суду про стяг-нення аліментів на дитину, до-відку державної виконавчої служби, що підтверджує факт несплати аліментів одним із батьків протягом шести місяців, що передують місяцю звернення (раніше потрібно було подавати довідку про неможливість стяг-нення аліментів з одного з бать-ків дитини внаслідок ухилення від їх сплати). Також у зв'язку з введенням нової підстави в разі потреби слід подати довідку від-повідної установи про перебу-вання батька на строковій вій-ськовій службі. Постановою від цього ж числа Кабінет Міністрів України вніс зміни до постанови «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення ді-тей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування». Збіль-шено розмір одноразової грошо-вої допомоги, яка виплачується дітям-сиротам і дітям, позбавле-них батьківського піклування, що навчалися або виховувалися в навчально-виховних і вищих навчальних закладах і перебували на повному державному утри-манні, а також таким, що пере-бувають під опікою (піклуван-ням) після закінчення навчаль-ного закладу при їх працевлаш-туванні, від двох до шести про-житкових мінімумів. На сьогодні це становить 3 798 гривень (про-житковий мінімум — 633 гривні). Ця сума не є захмарною, проте у складних життєвих умовах, коли дитина, позбавлена батьківської турботи, починає працевлашто-вуватися, навіть така матеріальна допомога є суттєвою.

Ігор САНДУГЕЙ.

«У вересні 1990 року, дізнавшись з каталогу про нову майбутню газету Верховної Ради Української СРСР, — пише Микола Таранич з Іршави Закарпатської області, — вирішив зробити пробну передплату на 1-й квартал, а вже через півтора місяця продовжив її до кінця року». З того часу Микола Кирилович, історик за фахом, не розлучається зі своєю улюбленою і навіть пропонує до друку цікаві матеріали з рідного краю. Для нього, як і для багатьох інших шанувальників, котрі не уявляють себе без «Голосу України», газета стала внутрішньою потребою.

Читач Данило Сабина з Макіївки Донецької області пише: «Вважаю газету Верховної Ради України головною газетою держави. Вона повинна висвітлювати не тільки сьогодення, а й трагічні сторінки минулого. Показати новому поколінню, що було в нашої історії, як український

«Голос України» — літописець історії

СЛОВО ДО ЧИТАЧА: НАША АНКЕТА

Передовсім хочу подякувати тим читачам, котрі відгукнулися на запитання анкети («Голос України», №27, №50). Відповіді, а всього їх близько півтисячі, надійшли з усіх областей України, українською та російською мовами, наймолодшому опитуваному 22 роки, найстаршому — 94. Більшість читачів передплатують «Голос України» з дня його виходу, декотрі вперше відкрили для себе наше видання. Але всі переконані: «Голос України» саме та газета, яка відповідає запитам читачів, незалежно від віку та соціального стану.

народ боровся зі своїми ворогами, а ще — бути навчальною...»

Про те, що «Голос України» головна газета нашої держави, свідчить і її реєстраційний номер — 1. Але журналісти, творці газети, найбільше прагнуть до того, щоб вона стала головною в родині наших читачів. Так, це дається непросто, і перш ніж черговий номер побачить світ, над ним працюють люди, які люблять свою роботу, а на редакційних плануваннях прискіпливо обговорюють кожний матеріал, знімок, сторінку. Всі зауваження, які надходять у листах до редакції, завжди беруться до уваги. Та й анкета задумувалася з тим, щоб урахувати побажання читачів, щоб газета стала ще кращою, читабельнішою.

Та не все, на жаль, ми можемо змінити. Приміром, друкування деяких оголошень у «Голосі України» передбачено відповідним законом. А закони, які набирають чинності з дня їх опублікування, друкуються тією мовою, якою надійшли до редакції. Перекладають їх фахівці, адже мова українська має багато слів-синонімів і вживання різних слів може мати інше смислове навантаження.

А щодо інших побажань, то... Ось ще декілька листів. «Пишіть про життя наших сусідів: Молдови, Росії, Білорусії, — пропонує Аркадій Коваленко з Комісарівки Березанського району Миколаївської об-

ласті. — Газета дуже дорога, варто б добитися такої ціни, щоб вона була доступна всім виборцям. Складається враження, що народні обранці і не здогадуються про потреби своєї газети, хоч вона відводить дуже багато місця їх виступам. Варто відкрити рубрику «Що я ще не зробив для своїх виборців».

Петро Акімов з Миколаєва «Голос України» передплатив уперше. «Дуже хотів читати центральну пресу, тож і передплатив газету Верховної Ради України, — пише він. — Зазначу, що як працює Верховна Рада, так і освітлюється її робота. Скажу відверто, боляче за те, що не скоро ми побачимо світло в кінці тунелю, щоб жити так, як живе Європа, нам ще дуже і дуже далеко. Бажаю журналістам працювати так, щоб голос України було чути далеко за її межами».

Щоб не повторюватися, наведу витяги з листа Анатолія Тимошейка з Радивилова Рівненської області. Його думки співзвучні з усіма іншими, що простежуються у відповідях. Отже, думка читача зі стажем: «Читаю і передплатую газету з 1 січня 1991 року, — пише він. — Із становленням держави змінювалося і обличчя газети. Кожному періоду історії відповідали і матеріали газети. Незважаючи на перенасиченість нормативними документами, «Голос України» все ж таки знаходить і місце для різ-

номанітних публікацій. Нашу сім'ю цікавлять усі матеріали, читаємо від «Політики» до «Спорту». Радую, що тут можна знайти матеріали для сім'ї, жінок, дітей тощо. І все-таки, на мою думку, слід надавати більше місця виступам місцевих рад, зав'язувати живу дискусію з читачами через різні проблеми життя, конкурси. Похвально, що видано книжку «Еволюція влади». Адже «Голос України» всі роки незалежності був основним літописцем історії країни...»

Дехто із читачів хоче бачити газету у кольорі, інші — читати стенограми всіх виступів депутатів, а хтось — готовий зареєструвати історичних матеріалів поступитися місцем «Сім'ї», хоч у неї своя багаторічна аудиторія шанувальників. Н. Демшевський із кримського селища Красногвардійський пропонує друкувати більше матеріалів, які об'єднували б людей України, слов'янські держави і взагалі всі народи світу. І підтримує принцип, щоб автори матеріалів не дозволяли собі принизливо висловлюватися на адресу інших особистостей чи народів. Словом, усіх, хто відгукнувся, анкета зачепила, і свої відповіді, зауваження та побажання вони написали від душі.

Ми ще раз переконалися, що у «Голосу України» щирі шанувальники, які щодня з нетерпінням чекають зустрічі з газетою. Як зазначив 22-річний харків'янин Сергій Бекетов: «У неділю та в понеділок з'являється таке відчуття, що чогось не вистачає». Це, до речі, саме ті два дні у тижні, коли газета не виходить.

Насамкінець скажу, що крапку на цьому не ставимо. Пишіть нам, жоден ваш лист не залишається без розгляду. На редакційних летючках та нарадах ми продовжимо огляд та обговорення анкет. Сподіваємося, що завдяки спільним зусиллям наша газета стане ще кращою.

Марія ДАВИДЕНКО,
завідувач відділу соціальних питань та листів.

Багатодітна родина святкує вхідчини

Напередодні минулого уїк-енду очільник Сумської області Микола Лаврик вручив ключі багатодітній сім'ї Шостак з Лебединя.

Сумщина стала першим регіоном України, де за кошти спільного проекту влади та бізнесу «Зігрій любов'ю дитину», ініційованого Президентом України Віктором Ющенком, придбано будинок для багатодітної родини.

У сім'ї новоселів восьмеро неповнолітніх дітей: найстарша — 11-річна Ангеліна, найменша — однорічна Софійка. Відтепер місце проживання щасливого сімейства вулиця Курганська, 18. Загальна вартість будинку разом з усією домашньою обстановкою становить близько 250 тисяч гривень.

Микола Лаврик переконаний, що багатодітна родина — це уособлення земних чеснот: добра, вірності і любові. Тож, вручаючи ключі Івану та Лідії Шостакам, зазначив: «В особі вашої родини ми всі шануємо материнський початок вічного і святого на землі».

Реалізація проекту «Зігрій любов'ю дитину» владі регіону допомагає ВАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» в особі почесного голови правління підприємства Володимира Бойка. Згідно з угодою, на початку року підписаною маріупольцями з обласною владою і благодійним фондом «Благовіст», комбінат зобов'язався нинішнього року надати два мільйони гривень для вирішення житлових та матеріально-побутових проблем 15 багатодітних сімей області, в яких виховується вісім і більше дітей.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

«Бачить» рукою, як рентгеном

Мова про унікальну людину, цілителя Анатолія Яроша із села Ратнів Волинської області. Його очі — то дружина Надія Миронівна, його незримий рентген — то пальці уцілілої руки, його лікувальна метода — то дивовижна вправність сільського са-моучки, якій дивуються найіменитіші професори.

Попри похилий вік (79 років) костоправ не перестає приймати хворих, лікуючи їх від сколіозу, остеохондрозу, поліартриту, спинних гриз; складає також переломи, вправляє вивихи, диски...

Анатолій Ярош родом із села Ниви Золочівські, що на Рівненщині. Багато хто в Україні та поза її межами дізнався про це поселення саме за адресою цілителя. Але три роки тому подружжя Ярошів переїхало до доньки Марії у село Ратнів. Однак потік хворих до цілителя не зменшився.

— Я не рахую, скільком людям допоміг, але моїми пацієнтами були і три народні депутати України, — розповідає Анатолій Петрович. — Моє лікування допомагає тим, хто прислухається до моїх порад та настанов. Ще багато залежить від організму та стадії хвороби: комусь вистачає одного сеансу, а комусь потрібно й десять разів приїхати. Це підхопити болячку можна знехаття, а лікувати доводиться довго.

— А як ви навчилися цілительству? — цікавимося у Анатолія Петровича.

— Коли у дитинстві я разом з батьком орав поле, натрапляв на кістки солдатів, що загинули у царській війну. Я їх підбирав і по них вивчав людську будову. У школі вивчав анатомію. Але коли у 1943-му попавши в чутки, що школу збираються спалити німці, я виніс звідти тільки стенд з гіпсовими кістками людей і тварин. А потім цілий рік самотужки і вдома, і пасучи корову, досліджував гіпсові скелети, збирав та складав кістки, і з цієї науки,

по суті, сам склався як костоправ, — розповідає Анатолій Петрович Ярош.

...Коли Анатолію Ярошу виповнилося п'ятнадцять, трапилася біда: юнак виганяв корову на випас і наступив на міну. Від вибуху сильно покалічився. Тоді хлопця відвезли до Луцька в лікарню. Там йому відрізали кисть лівої руки. А ось праву руку, також нашіптовану осколками, лікарі врятували, так само, як одне око.

— Незважаючи на інвалідність, доводилося важко працювати, — каже Анатолій Петрович. — Коли напнувся, щоб підняти колоду, лопнув кришталік на оці. Іздив до Луцька, Києва, Одеси — ніде не допомогли. Відтоді я повністю осліп. Так що вже 45 років намагаюся ходжу. Якби така біда, скажімо, трапилася зараз, то зір врятували б.

Утім, Анатолій Ярош швидко навчився орієнтуватися та ходити без поводири, виконувати практично всю домашню роботу.

— Він і косив, і ремонтував, що потрібно, — долучається до розмови дружина костоправа Надія Миронівна. — А цвяха наосліп ще краще від мене забивав. Ось так оббив дранкою всього хліва, замінив підлогу. Корову навіть доїв. Тепер ось, коли переїхали жити до доньки, в основному займається костоправством. Але й не без того, щоб щось по господарству зробити. Водночас при чоловікові я стала його асистентом, чи то санітаркою. Під час прийому робітників перев'язки, шию стяжки. Гіпсу, правда, не накладаю, бо його і сам Анато-

лій Петрович не визнає. А ще відповідаю на листи, хоч скажу чесно: мій чоловік не любить листів, де його просять заочно допомогти. Він мусить сам обмацати, обстежити хворого — і лише тоді встановлює діагноз.

Загалом костоправною практикою Анатолій Петрович Ярош почав займатися випадково. Якось на фермі, де працював підвозчиком, завідувач ферми Кузьма Тимошук «вивихнув» пальця. Потерпілий попросив Анатолія допомогти. А вже наступного дня його пацієнт поведився так, ніби й вивиху не було. Відтоді поголос про костоправа-самоучку пішов по селу. І не тільки.

— Якось до моєї хати принесли у простирадлі молодого чоловіка, — каже Анатолій Ярош, — у нього був пошкоджений хребет. Переніс три операції, об'їздив чи не всіх відомих у краї фахівців, але на ноги так і не став. Обстежував його довго, зрозумів, що заридити біди зможу. Щоправда, якщо привозитимуть до мене хворого не менше десяти разів, бо за один-два рази нічого не вийде. А ще я сказав, що чоловік ходитиме, але не сам, а

вдвох. «З ким вдвох? — перепитав він тоді мене. Я відповів: «З палицею». Загалом я завжди кажу пацієнтам правду. Якщо бачу, що зможу допомогти, допомагаю. Якщо (це, як правило, на пізніх стадіях захворювання) безсилий будь-що вдіяти, то так і кажу. Але навіть за найменшої іскрини надії треба допомагати людям. А ще до мене звертаються з проханням, щоб при направленні кісток, хрящів, дисків не боліло. Тут я заспокою людей, бо роблю завжди обстеження та лікування помалесеньку, безболісно. Те, що можна вправити одразу, роблю за два-три рази. Проходжу рукою по кістках, як рентгеном. Отою рукою і бачу все до найменших дрібниць. Чужих діагнозів не приймаю. Коли жив у Нивах Золочівських і ставив діагноз, то вже у Демидівській районній чи Рівненській обласній лікарнях цього діагнозу не перевіряли. Він був остаточним. І, головне, правдивим.

Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.

На знімку: костоправ Анатолій Ярош.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

«Моє лікування допомагає тим, хто прислухається до моїх порад та настанов»

Василь Крутий: «Молоток ліцитатора я продав дорожче, як саму автозаправку»

П'ятнадцять років тому в Україні розпочалася приватизація державного майна. З аукціонів, які відбулися в Луцьку. Повернутися в ті часи нам допоможе колишній заступник начальника регіонального відділення Фонду держмайна України по Волинській області, ліцитатор перших торгів, а нині пенсіонер **Василь КРУТИЙ (на знімку).**

— Василю Петровичу, Волинська область першою в Україні розпочала так звану малу приватизацію держмайна, перша приватна автозаправка теж з'явилась у нашому краї. Чому саме Волинь стала піонером приватизації?

— Мені неважко пригадати, як це відбувалося, бо стояв біля витоків цієї справи. У 1992 році начальником регіонального відділення Фонду держмайна України був молодий і дуже перспективний Олександр Свирида. Людина амбітна в хорошому розумінні цього слова. На той час йому було лише 25 років. Ні перед ким не гнувся. Дуже багато працював над вивченням законодавства. 1994 року Кабмін прийняв постанову, якою прирівняв начальника регіонального відділення до посади першого заступника голови облдержадміністрації. І то було того варте, бо зрушити з місця майнові відносини могли тільки такі ініціативні організатори, як Свирида. Адже треба було зламати опір багатьох чиновників, які противилися роздержавленню економіки, і стати лідерами в цій справі.

— З чого усе починалося?

— На початку 1993 року Олександр Свирида доручив мені готувати документи на роздержавлення перших трьох об'єктів у Луцьку: магазину №10 «Турист» на проспекті Волі, магазину «Елегант» на вулиці Наливайка та обласної взуттєвої бази. Директор бази Ярослав Дорошук подав позовну заяву до Господарського суду, і продаж цього об'єкта призупинили. В лютому наказом голови ФДМУ Володимира Прядка оголосили конкурс-аукціон з продажу «Еlegant» і «Туриста». У квітні 1993 року ми вийшли на фінішну пряму. Завдяки рекламній кампанії про наступний конкурс дізналася вся Україна. Як результат, на придбання магазину «Турист» надійшло шість заявок, «Еlegant» — три. Процес був абсолютно прозорий. До конкурсної комісії для участі в розробці умов продажу запросили представників міської ради, силових органів, депутатів обласної ради, керівників облдержадміністрації. Головою комісії призначили мене. Самому ж довелося розробляти і сценарій перших торгів.

Заклучний етап конкурсу проводився майже так, як через чотирнадцять років другим етапом приватизовували «Криворіжсталь». Але тоді ще не було підзаконних актів, а в законі все записано

но дуже стисло. Тому до всього доводилося доходити самому. Розроблений самотужки сценарій комерційного конкурсу включав елементи аукціону: молоток ліцитатора, секундомір. Це законодавством не передбачалося, але я вважав, що так буде чесніше, відкритіше, конкретніше. Конкурс передбачав два етапи: перший — прийняття заяв, другий — власне торги. В комісію надійшли конверти з пропозиціями учасників. Відкривали їх у закритому режимі, щоб зберегти конфіденційність і запобігти змові учасників. Це надзвичайно важливо. І сьогодні мені стає смішно, коли по телебаченню кажуть, що такі й такі фірми хочуть придбати Одеський припортовий завод чи Укртелеком. Ми все це, щоб не допустити змови учасників торгів, тримали в таємниці.

— Заклучний етап конкурсу, пригадую, відбувався 16 квітня 1993 року в овальному залі будинку обласної ради в присутності керівників області, журналістів.

— Запросили навіть лікаря й медсестру. Першим лотом ішов магазин «Турист». Розпочали торги з найвищої запропонованої в конвертах ціни. Саме вона, а не визначена актом оцінки об'єкта, стала стартовою. Наскільки пам'ятаю, вона становила 3,3 мільйона купонно-карбованців. Першим свою ціну — 120 мільйонів — запропонував польсько-турецько-українське підприємство «Польтук». Саме між ним і фірмою «Сента» розпочалася найбільш напружена боротьба за об'єкт. В її результаті СП «Польтук» придбало «Турист» за 400 мільйонів карбованців. Остання ж пропозиція «Сенти» була 390 мільйонів.

Ще запекліша боротьба йшла за магазин «Елегант». Торги спочатку йшли лише між фірмами «ТЕКС-ВССК» і «Вікторією». Вони підняли ціну зі стартової 2,8 мільйона до 20 мільйонів. Здавалося, за кілька секунд пролунає удар ліцитаторського молотка, і «Вікторія» перемагає. Аж тут у торги вступає «Польтук», приплюсовуючи до цієї ціни ще 100 тисяч (саме таким був мінімальний крок торгів). «Вікторія» додає ще мільйон. «Польтук», витримавши паузу, за кілька секунд до удару молотка, знов додає 100 тисяч. Таким чином «Вікторія» зупинилася на 57 мільйонах, а «Польтук», виклавши 57,1 мільйона, стає власником «Еlegantу». 3 травня були підписані договори купівлі-продажу,

і СП «Польтук» перерахувало нам 457,1 млн. купонно-карбованців.

— Які це були гроші? Адже розпочиналася гіперінфляція.

— Нові «Жигулі» 93-ї моделі тоді коштували 13 мільйонів. Тобто можна було придбати 35 таких машин. Продані ж нами магазини були майже порожні і прибутків державі не приносили.

— Ваш аукціон став першим в Україні?

— 18 лютого 1993 року в місті Львові було проведено перший в Україні приватизаційний аукціон. Але на ньому продавали об'єкти міської комунальної власності. Тобто можу стверджувати, що «Турист» і «Елегант» стали першими об'єктами загальнодержавної власності, які були приватизовані в Україні. На пленарному засіданні Верховної Ради 27 квітня 1993 року тодішній Прем'єр-міністр України Леонід Кучма доповів, що мала приватизація в Україні розпочалася: в місті Луцьку продано два об'єкти загальнодержавної власності. Один з них (магазин «Турист») — з перевищенням стартової ціни в 120 разів. Тому можемо стверджувати, що саме з Волині 16 квітня 1993 року розпочалася мала приватизація держмайна в Україні.

До речі, в нашій області першими в Україні приватизували автозаправну станцію. Сталося це 30 листопада 1993 року на закритому комерційному конкурсі. При стартовій ціні 27 мільйонів фірма «СЕІТ» за 330 мільйонів карбованців придбала заправку з трьох блоків у селі Буяні Луцького району. Вона зараз не експлуатується. Але її варто було б зберегти як історичний об'єкт. Бо саме з цієї невеликої АЗС, а також проданої тоді ж автозаправки на вул. Львівській у Луцьку, розпочалося руйнування державної монополії в продажу і постачанні паливно-мастильних матеріалів. На АЗС нарешті почали з'являтися бензин і дизпаливо.

— Про торги, які ви проводили в Рівному, розповідають легенди...

— 21 вересня 1996 року, якраз на другу Пречисту, на запрошення тодішнього начальника регіонального відділення ФДМУ в Рівненській області Валерія Марчевського я проводив торги з продажу шести автозаправних станцій. АЗС були малі, звичайні блок-пункти. Більшість із них була розташована в селах Рівненщини. Торги проходили дуже активно. Автозаправки викупувалися в середньому за 700—800 мільйонів купонно-карбованців. Оскільки для себе я вирішив, що більше не виступатиму в ролі ліцитатора, то останнім лотом вирішив поставити аукціонний молоток. Назвав і стартову ціну — один мільйон. Пригадайте, якраз почався обмін купонно-карбованців на гривні у співвідношенні 100 000 до одного. Тобто я оцінив свій молоток у 10 гривень. Але аукціон — це теж азартна гра. Торги за молоток йшли ще жвавіше, ніж за автозаправки. У результаті я продав його за мільярд карбованців, або за десять тисяч гривень. Про цей випадок одразу написали всі газети України. Уторговані кошти, за умовами торгів, покупець переказав у рівних частках двом будинкам дитини міста Рівного.

— Якби приватизацію розпочали тепер, то яких помилок ви не допустили б?

— Ваучерної приватизації. Вона нікому не була потрібна. Всі вважають, що держава поганий управитель. А натовп? Сьогодні можна сказати, що ваучерна приватизація нічого, крім погіршення економічного стану, не дала. Або взяти таке: чомусь усі забули, що 1992 року було проголошено, що кожен громадянин України під час приватизації матиме від імені держави не лише майно, тобто сертифікати, але й земельні бони і житлові чеки. Останніми скористалося менше 50 відсотків громадян.

Водночас пригадайте порожні полиці державних магазинів кінця 80-х—початку 90-х років, економічну кризу, закручені довкола порожніх колонок шланги на автозаправках, талони на мило, взуття, зошити... Напевно варто було все це змінювати. Скажу: зроблено за ці роки в налагодженні господарства багато. Хотілося б іще більше.

Інтерв'ю взяв
Микола ЯКИМЕНКО.
Фото автора.

ЗЕМЕЛЬНИЙ ЛІКНЕП

Під будинок, гараж, дачу

Скільки можна приватизувати для будівництва житла, дачі або гаража землі, якщо вона раніше не надавалася в користування?

Конституцією України гарантовано кожному громадянину нашої країни право власності на землю. Воно може реалізовуватися у процесі безоплатної приватизації землі. Згідно зі ст. 121 Земельного кодексу України (далі — ЗКУ) особа має право на безоплатне передання їй земельної ділянки із земель державної або комунальної власності у наступних розмірах: для будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка) у селах — не більше 0,25 га, у селищах — не більш як 0,15 га, в містах — не більше 0,10 га, для індивідуального дачного будівництва — не більше 0,10 га, для будівництва індивідуальних гаражів — не більше 0,01 га.

Чинні законодавчі акти передбачають максимальні норми безоплатної приватизації, тобто площа ділянки, приватизованої громадянином, може бути дещо меншою, ніж площа, визначена ЗКУ. Право на приватизацію в межах норм безоплатної приватизації може бути використано особою лише один раз з кожного із зазначених видів використання ділянок. Окрім цього, кожен громадянин може безоплатно приватизувати землю для ведення особистого селянського, фермерського господарства чи садівництва.

Лише для особистого селянського господарства

Чи можна нині громадянинові збільшити шляхом приватизації земельну ділянку, скажімо, площею 0,6 га, приватизовану для ведення особистого підсобного господарства до запровадження в дію чинного ЗКУ?

Передавання земельних ділянок (кожного виду використання) безоплатно у власність громадян у межах встановлених норм відбувається один раз, але розмір площ, що передаються людині безоплатно для ведення особистого селянського господарства, може бути збільшений у разі отримання в натурі (на місцевості) земельної частки (паю).

Відповідно до ст. 5 Закону України «Про особисте селянське господарство» той, хто вже реалізував своє право на безоплатну приватизацію земельної ділянки для ведення особистого підсобного господарства у розмірі менше 2,0 га, має право на збільшення земельної ділянки в межах норм, установлених ст. 121 ЗКУ.

Отже, дозволяється безкоштовно збільшити розмір земельних ділянок у межах згаданих норм, але виключно для ведення особистого селянського господарства.

Для громадян інших держав

Чи правомірно відмовляє сільська рада у наданні громадянину іншої країни, скажімо, Російської Федерації, який проживає на території України, земельної ділянки у приватну власність для ведення особистого селянського господарства?

Так, дії представників місцевої влади цілком правомірні. Адже відповідно до ст. 22 ЗКУ землі сільськогосподарського призначення не можуть передаватися у власність іноземним громадянам, особам без громадянства, іноземним юридичним особам та іноземним державам.

Чинні державні акти старого зразка

Ходять чутки, що старі (червоно-жовті) державні акти на право приватної власності на землю втраять чинність, отож їх доведеться обмінювати на нові. Чи так це?

Ні, не втраять. Жодних граничних термінів дії державних актів на право приватної власності на землю старого зразка не існує. Понад те, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження форм державного акта на право власності на земельну ділянку та державного акта на право постійного користування земельною ділянкою» від 2 квітня 2002 року за № 449, всі раніше видані державні акти на право приватної власності на землю, державні акти на право власності на землю та державні акти на право постійного користування землею залишаються чинними і підлягають заміні тільки у разі добровільного звернення громадян або юридичних осіб до відповідних інстанцій. У випадку ж переоформлення права власності на іншу людину вона вже отримує державний акт нового зразка.

Підготувала Лариса АТАМАНЧУК,
головний спеціаліст Головного управління
земельних ресурсів у Київській області.

Терміново продається майновий комплекс в Дніпровському р-ні м. Києва (вул. Алма-Атинська, 35-А, площею 28 802,70 кв. м. Ціна 4 620 000 грн. (торг). Тел.: (044) 568-70-06.

У колишньому магазині «Турист» тепер супермаркет побутової та електронної техніки «Ельдорадо».

ТЕОРЕМА БУТТЯ

Інваліду без обох ніг Олександру Нестеруку з Вінниччини, якого обманом незнайомі люди вивезли в Москву, щоб у метро жебракував грошей для бандитів, втекти з такого полону, здавалося, неможливо. Але він, колишній воїн-афганець, зумів це зробити...

«Від цигарки в голові закумарилося, я вже був готовий їхати хоч куди»

— Щоб збоку на це подивитися, то кіно можна знімати, — каже інвалід першої групи із села Митинці Хмельницького району Олександр Нестерук. — Я в «Афгані» на війні не потрапляв у такі перепльоти, як отут...

Якось у лютому до нього в будинок зайшли двоє незнайомих. Дружина саме пішла в магазин по хліб. У кімнаті гралися сини — Назар і Діма. Незнайомі, які, на здивування господаря, називали його по імені, а також навіть знали, яка в нього пенсія, запропонували роботу. Мовляв, нічого складного: у Києві на автостоянці натискати кнопку, щоб шлагбаум відкривати. Олександр відмовився. Гості презирнулися. «А що ти куриш? — запитали. — На, спробуй «Мальборо», викинь ту дешеву «Приму». «В голові в мене зразу закумарилося, а тоді стало пусто, як в казані, я вже був готовий їхати хоч на край світу...»

Замість обіцяного Києва Олександра завезли в Москву, там він у поїздах метрополітену випрошував для бандитів гроші. «Якщо за день не назбирував 200 доларів, не давали їсти, казали, не заробив». Втекти йому, інваліду без обох ніг, було нерально. Обдумуючи план, він згадав, як в «Афгані» командир часто повторював: «Ніколи не панікуй — інакше гаплик». Там, на війні, він ще мав ноги, а тут не те, що ніг, навіть пальці на руках не всі залишилися...

У їхньому списку був не один інвалід

— Я в магазині якраз розраховувалася за продукти, а тут малий прибігає, кричить з порога: «Мамо, йди, бо дядьки тата на роботу забирають», — розповідає дружина, Леся Нестерук. — А я ще засміялася: давно пора, кажу, безногих на роботу брати».

Хоч як жінка переконувала чоловіка нікуди не їхати, але той заповзявся — і край. Наступного дня Леся почула від людей, що ті самі гості, які навідувалися до неї, були ще в сусідньому селі Пустовіті. Жінка не полінувалася піти й розпитати, що воно таке. Після цього одразу зателефонувала по номеру, який їй залишили (в Олександра телефона не було, без пальців він не міг ним користуватися). Попросила,

Якщо хочеш застати чоловіка живим, приїжджай...

Їхні поїзди йшли назустріч — він дивом вирвався з полону, а дружина, не знаючи про це, їхала у пастку до тих самих бандитів

щоб дали трубку чоловікові. «Тебе що, забрали стоять під церквою з кашкетом?» — запитала. Тільки тоді незнайомі зізналися, мовляв, хіба не все одно, яка робота, аби гроші давали.

— Я ще звернув увагу, що вдома у нас вони називалися іншими іменами: той, що Петро, казав, що він Микола, а його дружок насправді був не Максим, а Кирило. Олександру стало зрозуміло ще одне — чому у кожному райцентрі вони зупиняли машину біля лікарень.

Спочатку не міг догадатися, кого можна відвідувати у кожній лікарні? Аж потім дійшло: його «благодійники», виявляється, підшукували таких само інвалідів, як він. Бачив, як записували адреси і прізвища... У Кривому Розі його залишили на ніч в іномарці. Самі пішли в готель. Це була перша його ніч, як поїхав з дому. Хотів втекти, але не вдалося. До ранку ледве не задубів, у машині було не набагато тепліше, ніж на вулиці.

У Кіровограді, де сідали на московський потяг, замерз іще більше. «Поки чекали поїзда, мене посадили на платформу, холодний цемент був пекучий, як вогонь».

«Коли переповзав у метро з одного вагона в інший, боявся потрапити під колеса»

Три дні Нестерука тримали у московській квартирі без роботи. Чекали, поки приїде якась панночка з Молдови. «Я згодався, що все це коділо звідти ж — із правого берега Дністра. Навіть на вигляд було видно, що вони — цигани й моладави. Мій хазяїн всі три дні нервувал. Бо в його друга Миколи вже троє інвалідів жебракували, а я, як він гудзика мені, даром їв хліб. Нарешті приїхала циганка і стала моїм опікуном. Сказала, що назавтра у 6.30 ранку маю бути на станції метро.

Збиратися мені ніхто не допомагав. А я без пальців, поки гудзики застібну... О п'ятій ранку довелося вставати».

Він пересувався на дощечці на колесах. Рухатися засніженим тротуаром було пекельною роботою. Але ще важче — сходами. «Добрі люди інколи допомагали, коли бачили, що я падаю лицем на сходи. Так само підсаджували у маршрутку. У метро вона не подавала виду, що я з нею. Але весь час була неподалік. Після двох кругів витрушувала з ки-

Втеча з рабства

душею не було й копійки. То вони дозволили у залі попросити в людей. Застерегли: за поріг навіть не висовуватися, бо тоді нічим не зможуть допомогти. 1700 російських рублів, стільки коштів плацкартний білет з Москви до його Хмільника, чоловік назбирав дуже швидко. Але в цей момент на порозі вокзалу з'явилися, крім опікунші, ті, хто його вивіз у московське рабство. Поруч одразу стала міліція. Тому застосувати силу до Олександра не могли. «Я вчепився за батарею опалення так міцно, що вони мене нізашо б від неї не відірвали». «Вертайся додому», — тільки й сказали йому бандити. «Не тріпайте нерви», — відповів він. Тоді вони повідомили, що пожалкує, бо вже подзвонили дружині, і та їде в Москву.

«Як побачив дітей, ледве серце не вискочило з грудей»

Леся Миколаївна справді в той момент чекала у Хмільнику на московський потяг. «Як хочеш застати чоловіка живим, то приїжджай», — сказали їй по телефону ті, хто вивіз його з дому. Після цих слів жінка в паніці розпродала курей, гусей, усе, що було із живності, щоб купити квиток, хутенько збрала дітей і — на вокзал.

У важких роздумах провів ніч на вокзалі Олександр. Все сушив голову, як попередити жінку, щоб іще й вона не потрапила в пастку. Коли на ранок прибув їхній потяг, він крізь двері очей не зводив з перону. «У мене хлопці такі голосисті, що почув би їх здалеку. А без них вона не поїхала б, бо нема на кого дітей залишити». Ні дружини, ні дітей серед пасажирів так і не побачив. Зрозумів, що їхатимуть наступним потягом. І розминуться з ним десь у дорозі.

Міліція допомогла йому сісти у вагон, буфетниці надавали стільки харчів, що вистачило б на всю його сім'ю, хоча він не просив у них і крихти хліба, са-

Ім, видно, хтось у совбезі дає наводку, бо мають списки всіх інвалідів

мі приносили, поки тулився на вокзалі, самі дали в дорогу.

Щойно потяг рушив, Олександр розповів свою історію провідниці і Богом молив зв'язатися якимось чином з начальником поїзда, котрий їде назустріч, щоб попередити жінку.

До кордону потяги прибули майже одночасно. На їх огляд відводиться півгодини. За вікном — глупа ніч, майже 12-а година. І раптом крізь відчинені двері Олександр почув з вулиці до болю знайомий голос свого Назара, а тоді й Дмитра. Сльози потекли по щоках... Нарешті до вагону увійшла дружина. Вільних місць не було. Тож вони всі четверо по черзі дрімали на його місці.

Мобільний Лесі раз по раз озивався голосами московських рабовласників. «Ім було чути, що я в поїзді, — каже жінка. — Тому все допитували, яким поїздом їду, коли він прибуває, який вагон. Ми вже добралися додому, а вони все ще дзвонили. Аж поки не сказала, щоб відчепилися. Тоді стали погрожувати. А припинилися дзвінки після того, як відповіла, що міліція все про них знає...»

— Я-то вирвався з пазурів, — каже Олександр, — а ті троє калік, видно, ще довго жебракуватимуть. Чув від московських міліціонерів, що додому калік бандитам клопітно повертати. Та й небезпечно, можуть «спалити» бізнес. Що роблять з ними і де лівають — один Бог відає.

«Дали грошей на корівку, але корівки вже нема»

770 гривень — така пенсія в Нестерука. «Мої ноги забрала гангрена, — зітхає чоловік. — Коли сім років тому з'явилася рана під нігтем на носі, лікарі казали, що це від грибка. Довго той грибок лікували, аж поки нога почорніла. Спочатку відрізали до коліна одну, тоді другу. Минуло трохи часу, іще двічі ампутували, вже вище колін. Тепер те саме — з руками. До Москви ще був один палець, а після тих поневірянь він почав гноїтися, так уже відрізали».

Дружині по догляду за інвалідом платять... 7 гривень допомоги на місяць. «Чому не дають грошей на дітей, так ми і не можемо добитися, — каже пані Леся. — Старшому хлопчику сім рочків. Меншому — чотири. У сусідів такий само хлопчик, то їм платять, а мені кажуть, що у чоловіка велика пенсія по інвалідності, тому не положено».

Обласна правозахисна організація «Джерело надії» виділила сім'ї кошти на придбання корови.

— Коли ми думали, чим допомогти цій потерпій від рабства сім'ї, — каже керівник організації Алла Студільна, — то насамперед радилися з самими Нестеруками, при цій розмові була присутня секретар сільради. Вирішили, що добре буде придбати корівку. Матимуть молоко, а лишки продадуть заготівельникам і так зароблятимуть трохи грошей. На цьому й зійшлися і виділили три тисячі гривень. Корівку Нестеруки підбирали самі.

— Не пощастило нам з коровою, — каже пані Леся. — Спочатку все було добре, а потім захворіла, викликали ветеринара... Одне слово, нема вже в нас годувальниці.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімку: діти й дружина Олександра Нестерука не натішяться його поверненням додому.

Фото автора.

КОМЕНТАР

начальника відділу боротьби із злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, УМВС Вінницької області Миколи Байзана:

— Трудова експлуатація людей нині переважає навіть прояви сексуального рабства. У випадку з Олександром Нестеруком нам удалося встановити тих, хто вивіз його в рабство. Допомогли в цьому правоохоронці з Молдови і Росії. Ми підготували всі необхідні документи, і вже порушено кримінальну справу за фактом примусової експлуатації і вивезення людини обманним насильницьким шляхом. У молдавському селі, звідки родом ті, хто заманив нашого земляка на примусову роботу, ми дізналися, що там цей бізнес поставлено на широку ногу. Займаються ним переважно жителі циганської національності. Шукають інвалідів по всьому колишньому Союзу і везуть у московську підземку, де ті приносять їм непоганий прибуток.

14 червня в Україні мінлива хмарність, короточасні грозові дощі, вдень у центрі та на півдні місцями сильні дощі, град. Вітер південно-західний, 5—10 м/с, під час гроз шквали 15—20 м/с. Температура вночі 12—17°, на півдні до 19°; вдень 21—26°, у східних областях, в Криму та Приазов'ї до 30°.

СПОРТ

Клас і жадібність — речі несумісні...

Футбол. Євро-2008. Фінальний турнір. Австрія і Швейцарія. Другий тур. Група А. **11 червня.** Чехія—Португалія. 1:3. Женева. «Стад-де-Женев». **Арбітр** — Кірос Вассарас (Греція). Голи: Сьонко, 17 — Деку, 8, Роналду, 62, Куарежма, 90. **Швейцарія—Туреччина. 1:2.** Базель. «Сант-Якоб». **Арбітр** — Любош Міхел (Словаччина). **Голи:** Хакан Якін, 32 — Шентюрк 57, Арда Туран 90+2.

	В	Н	П	М	О
Португалія	2	0	0	5—1	6
Чехія	1	0	1	2—3	3
Туреччина	1	0	1	2—3	3
Швейцарія	0	0	2	1—3	0

Матч у Женеві сподобався вболівальникам, гадаю, насамперед своєю динамікою. Темп — досить високий, зупинок у грі було небагато. Справді, португальці створили більше небезпечних моментів, завдали чимало ударів у площину воріт. А от чехи дотримувалися іншої тактики. Намагалися навішувати в карний майданчик португальців, розраховуючи на вміння зіграти головою Бароша та особливо Коллера. Але з того нічого не виходило. Оборона збірної Португалії шоразу не давала чеським нападникам розгорнутися.

Два м'ячі португальці забили з центральної зони. Тоді, коли чеські оборонці не встигали накрити Роналду та Деку. Чехи відповіли, розігравши стандарт. Хоча все мало не зовсім логічний вигляд. Адже тоді у збірної Португалії була відчутна перевага, а гра в нападі у чехів явно не клеїлася.

Чехи мали час, щоб урятувати матч, але знову помилилися в обороні. Побігли відіграватися й наразилися на класичну контра-таку. М'яча отримав Роналду, міг сам пробити, але, як і личить майстрові найвищого класу, жадібності не виявив, а віддав партнерові. Куарежмі залишилося тільки підставити ногу. Після цієї звिताгі збірна Португалії зробила вагомю заявку на місце у чвертьфіналі.

У Базелі турки із швейцарцями половину матчу грали в умовах тропічної зливи. А після перерви, коли припинився цей небесний «душ», гравці обох команд пристосовувалися до поля, котре швидше нагудувало ба-сейн. Однак найцікавіше те, що величезна кількість води ніяк не остудила гарячий вулкан темпераментної боротьби.

Рахунок відкрили швейцарці і мали ще купу моментів збільшити перевагу. Але не зробили цього. Натомість досвідченіші турки не знітилися, а навпаки наполегливо билися за свої інтереси. Зрештою, їм удалося і рахунок зрівняти, і вирвати перемогу вже в компенсований час. А з нею вони зберегли надію на вихід до наступного етапу змагань. До речі, в неділю претенденти на підсумкову другу позицію у групі (чехи і турки) зустрінуться в Женеві.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Спочатку кудись вступаємо...

ТЕМА

Кабмін обговорюватиме законопроєкти щодо адаптації економіки до умов членства України в СОТ. Кількома днями раніше він, за дорученням Верховної Ради, хоч і з запізненням на два місяці, запропонував пакет заходів, котрий ураховує всі можливі проблеми, з якими може зіткнутися вітчизняна економіка.

Щоправда, невідомо, наскільки в них ураховано рекомендації представників різних секторів, хоч вони, за словами урядовців, і передбачають «недопущення негативного впливу світових ринкових тенденцій на українських виробників».

А «негативний вплив» може бути передовсім на ризикові галузі економіки — сільське господарство, машинобудування, легку промисловість, де відсутність захисту для вітчизняних виробників спричинить негативні наслідки для членства України у світовому торговельному клубі. То чи «замовить» Кабмін слово передовсім про них, зокрема аграріїв, і чи достатньо цього буде, щоб упоратися з викликами світового ринку?

Хоч уряд і запевняє, що на це в державному бюджеті передбачено 9 млрд. 124 млн. грн., а також компенсацію — через програми підтримки найдепресивніших секторів у сільському господарстві, де дотації на різні види продукції буде збільшено на 30—40 відсотків, проте ціни на світових ринках — продовольчому та енергосиїв — постійно зростають. Отож важко стверджувати, що передбачених бюджетом коштів не забракне.

Проте фахівців непокоїть інша небезпека: вітчизняні виробники нині ще більше, ніж досі, мають проблеми з доступом на зарубіжні ринки. Приміром, знизивши мита

на тваринницьку продукцію для іноземних виробників, уряд не подбав про те, щоб на тамтешні ринки, зокрема ЄС і навіть Росії, потрапили українські тваринники зі своїм товаром.

Тим часом передбачалося, що участь України в СОТ мала бути «дзеркальною»: вигідно світові — вигідно нам. Однак поки що це співробітництво — вулиця мало не з одностороннім рухом: до нас. Адже перевагами світового торговельного клубу може користуватися далеко не кожен наш товаровиробник, оскільки до цього не готове насамперед українське законодавство.

Чому? Адже до членства в СОТ ми прямували упродовж майже двох десятиліть. Утім, не так прямували, як експлуатували цю тему на політичних полях бою, забувши про реальні потреби власних виробників. Нині в пожежному порядку «ухвалюємо заходи та намічаємо плани». Але поїзд уже набрав швидкості: поки ми на ходу намагаємось «адаптуватися», спритніші за нас користуються благами, займаючи дедалі більшу нішу на ринку — ту, яка мала б належати нам.

Уряд намагається надолужити втрачене. Але коли зважити, що і в уряді, і в парламенті засідає значна кількість олігархів, у котрих власні інтереси, то процес може розтягнутися на роки. Про збитки, що їх зазнають у результаті декілька галузей економіки, годі говорити...

Чи варто дивуватися? Адже жодна політична сила, котра була при владі впродовж останніх десяти років, практично не займалася підготовкою економіки до роботи в умовах СОТ, зокрема й адаптацією законодавства, мабуть, залишаючи це «на потім». «Потім» настало чомусь, як стихійне лихо — раптово і вже сьогодні.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Одеса: в обіймах моря, в обіймах любові...

ЧИТАЮЧИ СВІЖІ ЖУРНАЛИ

Міжнародний журнал «Європа–Центр» успішно продовжує свою місію: подає вітчизняним і закордонним читачам неупереджену інформацію про сучасне і минуле України, про соціально–економічний потенціал регіонів, про місце і роль молодोї держави в європейському співтоваристві.

Черговий номер присвячено Одесі — справжній перлині і нашої країни, і всього Причорномор'я. Справді, не так уже й багато є на світі міст, які імпонують, стають близькими і рідними після першого знайомства з ними. Одеса, приголублена морем, сонцем і долею, саме належить до таких. І найперше завдяки своїм жителям — дружельобним людям, для яких характерні як тонкий гумор, так і діловитість, обов'язковість і, звісно, непідробна любов до Одеси-мами. І нинішній мер Одеси Едуард Гурвіц акумулює в своїх діях, у своєму характері одеський феномен. Він — справжній одесит. Не за місцем народження, а за духом. Чи не тому на резонне запитання, як ситуація в столиці впливає на розвиток подій в Одесі, відповідає: «Києву було не до нас — там розв'язували

ЦЬОГО ДНЯ, 12 ЧЕРВНЯ

□ 323 р. до н. е. Помер Олександр Македонський, цар Македонії, визначний полководець давнини. □ 1638. Розпочалася Жовнинська битва — вирішальний бій повстанців на чолі з Дмитром Гунею проти польського війська під час повстання Остряннина (територія теперішньої Черкащини). □ 1783. Крим приєднано до Російської імперії. □ 1831. Народився Джеймс Максвелл, англійський фізик, основоположник класичної електродинаміки. □ 1944. У концтаборі «Заксенхаузен» загинув поет Олег Ольжич.

Коментар, якого можна соромитися, або Чому розмахують кулаками після Конотопської битви

Як уже розповідав «Голос України», в березні Президент Віктор Ющенко видав указ про святкування 350-річчя Конотопської битви: ця дата припадає на червень 2009 року. Днями МЗС РФ дуже специфічно «привітав» нас із майбутнім ювілеєм, розмістивши на своєму офіційному сайті «історичну» довідку про події 350-річної давнини і наказ Українці «святкувати» лише узгоджені з Москвою дати. Один наш вітчизняний «знавець» історії може із заздрості зросити сльозами свою дисертацію: бо навіть він не зумів би так «науково» викласти цю ахінею.

«Викликає просто подив і жаль те, з якою впертістю, гідною кращого застосування, деякі сили на Україні намагаються сьогодні вишукати у спільній, справді складній, місцями суперечливій російсько-українській історії події і персонажі, примітні лише тим, що вони якось були спрямовані проти Москви, проти Росії, проти росіян, — коментують указ «деякого» президента деякої незалежної держави «історики» в ранзі дипломатів. — В ім'я цього іноді піднімаються на щит імена і діяння, яких в інших умовах можна було б і посоромитися. Кривава битва через чергову зраду чергового гетьмана — з їх числа...» Щоправда, в зовнішньополітичному відомстві «не посоромилися» уточнити, що «чергова зрада» не розгромила російський загін під проводом Олексія Трубецького, як це стверджують історичні джерела, а тільки завдала йому «відчутних втрат». Чому через таку «дрібницю» після Конотопської битви готували евакуацію царя з Москви, що засвідчує їхня ж історіографія, автори версії не пояснюють. Очевидно, це не вписується в жанрові рамки фантастики ...

З упертістю, гідною кращого застосування, деякі дипломати на Росії викидають у повітря повну брехню: навіть попри на-

ші справді складні, місяцями перелічені відносини, цього вже забагато. Зрозуміло, чому наші гетьмани для них зрадники. З якоюсь дитячою наївністю у Москві таким вважають кожного, хто служив своїй Батьківщині, а не їхній. Тому і Мазепа для них «віровідступник», і Виговський — «порушник обітницї». Але твердження, що конотопський переможець «закінчив своє життя аж ніяк не героїчно... поляки звинуватили його в зраді й стратили», змушує нас засумніватися в елементарній обізнаності в історії коментаторів. Так, Іван Виговський боровся проти всіх тодішніх ворогів України, не лише проти Росії, за що справді був страчений поляками. Якщо любов до Вітчизни — це не героїзм, то нащадки татаро-монголів можуть спокійно виголошувати анафему «зраднику» Дмитрові Донському. Також чоловік «підвів» Золоту Орду.

На жаль, наші сусіди ніяк не можуть збагнути — час імперської зверхності минув. І не треба розмахувати мечем, коли можна підняти на щит справді партнерське ставлення до всіх народів. Далеких і близьких — у географічному сенсі. Тільки так поняття «битва» залишиться в минулому, а не в майбутньому.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

«Одеський припортовий завод», ВАТ «ЛУКОЙЛ — Одеський нафтопереробний завод», Одеський морський торговий порт, ПП «Укртрансконтейнер», ЗАТ «Одесавинпром», будівельні фірми «Прогрес-Буд», «Моноліт» і «Стікон». Приверне увагу читачів і проблемна стаття відомого винороба Рубена Гулієва «Фальсифікат — пляма на репутації країни».

Цікаві подробиці з життя сучасної Одеси, з щоденної роботи мерії постають з інтер'ю вірних соратників та однодумців мера — першого заступника міського голови Анатолія Ворохаєва і заступника голови Михайла Кучука. Читачі також дізнаються, що насправді винахідником кіно є одесит Йосип Тимченко, просто вчасно не запатентували цей винахід, чим і скористалися французи — брати Люм'єри. А жінки, в яких до запаморочення закохувались Єсенін, Блок і Бунін, також були одеситками.

Журнал «Європа-Центр» уже п'ятий рік працює в інформаційному просторі нашої країни, знайомий він читачам і за кордоном.

Докладніше про журнал «Європа-Центр» можна довідатися на сайті www.europe-centre.com.ua.

Редактор номера Віктор КІКПЕЛОВ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 6,00 грн. та 4,00 грн.,

для підприємств і організацій — 20,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 1531

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

letka@golos.com.ua — відділ ліств

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

